

ॐ पूजा विधि सहित ॐ

रुद्राष्टाध्यायी

प्रकाशक--ठाकुरप्रसाद एण्ड सन्स बुकसेलर,

राजादरवाजा, वाराणसी ।

कोन ६४६४०
५३०२७

मूल्य २)५० पैसे

❁ अथ शुक्लयजुर्वेदीयरुद्राष्टाध्यायी ❁

(पार्थिवपूजनादि सहित)

सम्पादकः—श्रीदौळतरामगौड वेदाचार्य

संशोधक—वेदप्रकाशगौड

प्रकाशक

ठाकुरप्रसाद एण्ड सन्स बुकसेलर

राजादरवाजा, वाराणसी

मूल्य २/५०

अथ शिवपूजनप्रयोगः

प्रयोगः

ॐ अपवित्रः पवित्रो वा सर्वावस्थाङ्गतोऽपि वा । यः स्मरेत्पुराण-
रीकाक्षं स बाह्याभ्यन्तरः शुचिः ॥ इति मन्त्रेणात्मानं पूजासामग्रीं च
सम्प्रोक्ष्य रक्षादीपं प्रज्वाल्य शान्तिपाठं पठेत्—ॐ आ नो भद्राः क्रत-
वो यन्तु विश्वतो दब्धासोऽपरीतासऽउद्भिदः । देवानो यथा सदमिद्वृ-
धेऽसन्नप्रायुवोरक्षितारो दिवेदिवे ॥ १ ॥ देवानाम्भद्रासुमतिर्ऋजूय
तान् देवानां ठ० रातिरभिनो निवर्तताम् । देवानां ठ० सख्यमुपसेदिमाव्व
यन् देवानऽ आयुः प्रतिरन्तु जीवसे ॥ २ ॥ तान्पूर्वयानि विदाहूमहेव्वय
म्भगम्मित्रमदितिन्दक्षमस्त्रिधम् । अर्यमणं वरुणं सोममश्विनासरस्वती
नः सुभगामयस्करत् ॥ ३ ॥ तन्नो व्वातो मयो भुव्वा तु भेषजन्तन्माता पृथिवी
तत्पिता द्यौः । तद्प्राजाणः सोमं तु तोमयो भुवस्तत्पिता द्यौः पृथिवी

युवम् ॥४॥ तमीशानञ्जगतस्तस्थुषस्पतिन्धियञ्जिन्विमवसेहूमहेव्वयम् ।
 पूषानोयथावेदसामसद्बृधेरक्षितापायुरदब्धः स्वस्तये ॥५॥ स्वस्ति नऽ
 इन्द्रो बृद्धश्रवाः स्वस्तिनः पूषा विश्ववेदाः । स्वस्तिनस्तादृषोऽरिष्टनेमिः
 स्वस्तिनो बृहस्पतिर्धातु ॥६॥ पृषदश्वामरुतः पृश्निमातरः शुभंया
 वानो विदथेषु जग्मयः । अग्निजिह्वामनवः सूरचक्षसो विश्वेनो देवाऽव
 सागमन्निहा ॥७॥ भद्रङ्कणोभिः शृणुयाम देवा भद्रम्पश्येमाक्षभिर्यजत्राः । स्थिरै
 रङ्गैस्तुष्टुवाꣳसस्तनूभिर्व्यशेमहि देवहितं दायुः ॥८॥ शतमिन्नुशरदो
 ऽअन्ति देवा यत्रानश्चक्राजरसन्तनूनाम् ॥ पुत्रासो यत्र पितरो भवन्ति मानो
 मध्यारीरिषतायुर्गन्तोः ॥९॥ अदितिर्द्यौरदिति रन्तरिक्षमदितिर्माता
 सपितासपुत्रः । विश्वे देवाऽअदितिः पञ्चजनाऽअदितिर्जातमदितिर्जनि
 त्वम् ॥१०॥ द्यौः शान्तिरन्तरिक्षं शान्तिः पृथिवी शान्तिरापः शा-
 न्तिरोषधयः शान्तिः । व्वनस्पतयः शान्तिर्विश्वे देवाः शान्तिर्ब्रह्म शान्तिः

प्रयोगः

सर्वठ० शान्तिः शान्तिरेवशान्तिःसामा शान्तिरेधि ॥११॥ यतोयतः
 समीहसेततो नोऽभयं कुरु । शन्नः कुरुप्रजाभ्यो भयन्नः पशुभ्यः । १२ ।
 ततः सङ्कल्पं कुर्यात्—देशकालौ समुच्चार्य—श्रुतिस्मृतिपुराणोक्तफल-
 प्राप्त्यर्थं धर्मार्थकाममोक्षसिद्धिद्वारा सर्वव्याधिनिरासपूर्वकं सर्वाभीष्ट-
 सिध्यर्थं श्रीसाम्बसदाशिवप्रीत्यर्थं यथामिलितोपचारद्रव्यैः पूजनं
 करिष्ये । इति सङ्कल्प्य पूजनं कृत्वा—

ॐ ध्यायेन्नित्यं महेशं रजतगिरिनिभंचारुचन्द्रावतंसं रत्नाकल्पोज्ज्व-
 लाङ्गपरशुमृगवराभीतिहस्तं प्रसन्नम् । पद्मासीनं समन्तास्तुतममरगणे-
 व्याघ्रकृत्तिं वसानं विश्वाद्यं विश्ववन्द्यं निखिलभयहरं पञ्चवक्त्रं त्रिने-
 त्रम् ॥ ॐ नमःशम्भवाय च मयोभवाय च नमः शङ्कराय च मयस्कराय
 च नमः शिवाय च शिवतराय च ॥ श्रीसाम्बसदाशिवाय नमःध्यानादिकं
 समर्पयामि । पञ्चासृतस्नानम्—ॐ पञ्चनद्यःसरस्वतीमापयन्तिसप्तोत्तसः ।

सरस्वतीतुपञ्चधासोदेसेभवत्सरित् ॥ पञ्चामृतं मयाऽऽनीतं पयोदधि घृतं
 मधु । शर्करा च समायुक्तं स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥ पञ्चामृतस्नानं
 सम० । पयः स्नानम्--ॐ पयः पृथिव्याम्पयऽओषधीषुपयोदिव्यन्तरि-
 क्षेपयोधाः । पयस्वतीः प्रदिशः सन्तु मह्यम् ॥ साम्बसदाशिवाय नमः
 पयःस्नानं समर्पयामि । दधिस्नानम्--ॐ दधिक्राव्णोऽअकारिषज्जि
 ष्णोरश्वस्यव्वाजिनः । सुरभिनोमुखाकरत्प्रणऽआयूँषितारिषत् ॥
 दधिस्नानं समर्पयामि । घृतस्नानम्--ॐ घृतम्मिमिक्षेघृतमस्ययोनि
 र्घृतेश्रीतोघृतं वस्यधाम । अनुष्वधमावहमादयस्व स्वाहाकृतं वृष भवच्छि
 हव्यम् ॥ घृतस्नानं समर्पयामि । मधुस्नानम्--ॐ मधुव्वाताऋतायते
 मधुक्षरन्तिसिन्धवः ॥ माध्वीर्नः सन्त्वोषधीः ॥ मधुनक्तमुतोपसोमधुमत्पा
 र्थिवर्ठं रजः । मधुघौरस्तुनः ॥ पिता ॥ मधुमान्नोव्वनस्पतिर्मधुमाँऽअ-
 स्तु सूर्यः । माध्वीर्नोभवन्तुनः ॥ मधुस्नानं समर्पयामि । शर्करास्नानम्

शि. पू.

५

प्रयोगः

५

ॐ अपांरसमुद्रयसठं० सूर्ये सन्त ठं० समाहितम् अपांरसस्ययोर-
 सस्तं वो गृह्णाम्युत्तममुपयामगृहीतो सीन्द्राय त्वा जुष्टं गृह्णाम्येषते यो निरि-
 न्द्रा यत्वा जुष्टतमम् ॥ शर्करास्नानं समर्पयामि । जलस्नानम्-ॐ शुद्धवा-
 लः सर्वशुद्धवालो मणिवालस्तऽआश्विनाः श्येतः श्येताक्षोरुणस्तेरुद्रा-
 यपशुपतये ऋणायामाऽअवलितारौद्रानभोरूपाः पर्जन्याः ॥ शुद्धोदक-
 स्नानं समर्पयामि । गन्धोदकस्नानम्-ॐ गन्धद्वारां दुराधर्षानित्यपुष्टाङ्क-
 रीषिणीम् । ईश्वरीं सर्वभूतानां तामिहोपह्वये श्रियम् ॥ गन्धोदकस्नानं-
 सम० । अक्षतान्सम० । नानापरिमलसौभाग्यद्रव्याणि ऋतुकालोद्भव-
 पुष्पाणि विल्वपत्राणि च सम० । धूपमाघ्रापयामि । दीपं दर्शयामि । नैवेद्यं
 समर्प० हस्तप्रक्षालनं करोद्भर्तनार्थं चन्दनं सम० । मुखवासार्थं पूगीफलं
 ताम्बूलं हिरण्यदक्षिणां कपूरार्तिक्यं प्रदक्षिणां मन्त्रपुष्पयुक्तनमस्कार
 विशेषाध्यप्रार्थनां च सम० । निर्माल्य विसृज्य पुनश्च गन्धाक्षतपुष्पाणि

समर्प्य अभिषेकार्थं ब्राह्मणवरणं च कुर्यात् । आदौ विप्रपादप्रक्षालनम् ।
 त्वाङ्गन्धर्वा इति तिलककरणम् । अक्षन्नमीमदन्तेत्यक्षतान् । श्रीश्रुतेइति
 पुष्पमालां च शिरसि दद्यात् । ततो वरणसामग्रीं गृहीत्वा अभावे
 निष्क्रयद्रव्यमादाय सङ्कल्पं कुर्यात्—अमुकगोत्रः अमुकशर्माऽहं सङ्क-
 ल्पिते रूद्राभिषेककर्मणि एभिर्वरणद्रव्यैः पाठकरणार्थममुकगोत्रममुक-
 शर्माणंब्राह्मणं त्वां वृणे अथवा अमुकामुकगोत्रान् नानाशर्म्ब्राह्मणान्
 युष्मान् वृणे । वृतास्म इति । ॐ व्रतेनदीक्षामाप्नोतिदीक्षयाप्नोतिदक्षि-
 णाम् । दक्षिणा श्रद्धामाप्नोति श्रद्धया सत्यमाप्यते ॥ इति वरणग्रह-
 णम् । ततः—ॐ यदाबध्नन्दाक्षायणाहिरण्यं शतानीकायसुमनस्य
 मानाः । तन्मऽआबध्नामिशतशारदायायुष्माञ्जरदष्टिर्यथासम् । येन
 बद्धो बली राजा दानवेन्द्रो महाबलः । तेन त्वां प्रतिबध्नामि रक्षेन
 मा चल मा चल ॥

अथ षडङ्गन्यासः

मनोजतिरिति मन्त्रस्याङ्गिरसबृहस्पतिऋषिः
विश्वेदेवा देवता, यजुश्छन्दः, हृदयन्यासे
विनियोगः। ॐ मनोजतिर्जुषतामाज्ज्यस्य
बृहस्पतिर्वृषज्ञमिमन्तनोत्वरिष्टं अज्ञ ह्रसमि-
मन्दधातु ॥ विश्वेदेवासऽइहमादयन्ता-
मोऽम्प्रतिष्ठ ॥ ॐ हृदयाय नमः। अबोधय-

षडङ्ग

५

न्यासः

५

गिनरिति मन्त्रस्य बुधगविष्टिरावृषी, त्रिष्टु-
 प्लुन्दः वैश्वानरोग्निर्देवता शिरोन्यासे विनि
 योगः । ॐ अबोध्याग्निः समिधाजनानाम्प्र
 तिधेनुमिवायुतीमुषासम् ॥ यद्वाऽइवप्प्रवया
 मुज्जिहानाः प्रभानवः सिस्त्रतेनाकुमच्छ ॥
 शरसे स्वाहा । मूर्धानमिति मन्त्रस्य भर-
 द्वाज ऋषिः, त्रिष्टुप्लुन्दः वैश्वानरोग्निर्देवता,
 शिखान्यासे विनियोगः । ॐ मूर्धानन्दि

षडङ्ग

८

न्यासः

८

वोऽअंरतिम्पृथिव्याव्वैश्वानुरमृतऽआजातम्
 ग्निम् ॥ कविऽसुम्भ्राजुमतिथिञ्जनानाम्
 सन्नापात्रञ्जनयन्तदेवाः॥ शिखायै वषट् ।
 मर्माणि त इति मन्त्रस्य विवस्वान् ऋषिः
 त्रिष्टुप्छन्दः' लिङ्गोक्तादेवता कवचन्यासे
 विनियोगः । ॐ मर्माणितेवर्मणाच्छाद-
 यामिसोमस्त्वाराजामृतेनानुवंस्तान् ॥ उरो-
 र्वरीयोव्वरुणस्तकणातुजयन्त्वानुदुवाम्

दन्तु ॥ कवचाय हुम् । विश्वतश्चक्षुरांते
 मन्त्रस्य विश्वकर्माभौवनऋषिः त्रिष्टुच्छन्दः,
 विश्वकर्मा, देवता, नेत्रन्यासे विनियोगः ।
 ॐ विश्वतश्चक्षुरुत विश्वतो मुखो विश्वतो वा-
 हुरुत विश्वतस्पात् ॥ सम्बाहुब्भ्यान्धमंति
 सम्पतंश्चैर्वाभाभूमीजुनयन्देवऽएकः ॥ नेत्र
 त्रयाय वौषट् । मानस्तोक इति मन्त्रस्य
 कुत्सऋषिः, जगतीच्छन्दः, एकरुद्रो देवता,

षडङ्ग
१२

न्यासः

अस्त्रन्यासे विनियोगः । ॐ मानस्तोके
तनयेमानुऽआयुषिमानुगोषुमानुऽअश्वेषुरी
रिषः ॥ मानोब्रिरिद्धरुद्भुमिनोब्रधीर्हवि
षमन्तुःसदुमित्त्वाहवामहे । अस्त्राय फट् ।

इति षडङ्गन्यासः ।

रुद्रा०

१३

अ० १

ॐ गुणानान्त्वागुणपति६. हवामहेप्रिया
 गान्त्वाप्रियपति६. हवामहेनिधीनान्त्वा
 निधिपति६. हवामहेव्वसोमम ॥ आहमं
 जानिगर्भुधमात्त्वमंजासिगर्भुधम् ॥ १ ॥
 गायत्रीत्रिष्टुब्जगत्यनुष्टुप्पङ्क्त्यासुह ॥ बहु
 त्युष्णिहाकुकुप्सुचीभिः शम्भ्यन्तुत्वा ॥ २ ॥
 द्विपदायाश्चतुष्पदास्रिपदायाश्चषट्पदाह ॥

१३

विच्छन्दायाश्चसच्छन्दाःसुचीभिःशाम्य
 न्तुत्वा ॥ ३ ॥ सहस्तोमाःसहछन्दसऽआ
 वृतःसहप्रमाऽऋषयःसत्सदैव्याः ॥ पृथ्वी
 षाम्पन्थामनुदृश्यधीराऽअन्वालेभिरेरत्थ्यो
 नरश्मीन् ॥ ४ ॥ यजाग्रतोदुरमदौतिदेवन्तदु
 सत्सस्यतथैवेति ॥ दुरङ्गमज्ज्यातिषाज्ज्यातिरे
 कुन्तन्मेमनःशिवसङ्कल्पमस्तु ॥ ५ ॥
 येनकर्माण्यपसामनाषिणोयज्ञकरवन्ति

अ० १

१४

विदथषधाराहं ॥ यदपुत्रायुक्षमुन्तःप्रजा
 नान्तन्ममेनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ ६ ॥
 यत्प्रज्ञानमुतचेतो धृतिश्चयज्ज्योतिरन्तरमृत
 म्प्रजासु ॥ यस्मान्नऽऋतेकिञ्चनकर्मविक्र
 यतेतन्ममेनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ ७ ॥
 येनेदम्भतम्भवनम्भविष्यत्परिगृहीतमम
 तेनसर्वम ॥ येनयज्ञस्तायतेसुप्तहोतातन्म
 मनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ ८ ॥ यस्मिन्नुचुहं

सामुषजूंषिषस्मिन्प्रतिष्ठितारथनाभावि-
 वारा, ॥ यस्मिमाँश्चित्तद.सर्वमोतम्प्रजाना
 न्तन्मेमनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ ९ ॥ सुषा
 र्थिरश्श्वानिवयन्मनुष्यान्नेनीयतेभीशुभि
 र्वाजिनऽइवा॥ हृत्प्रांतिषु यन्दाजिरञ्जविष्टन्त
 न्मेमनः शिवसङ्कल्पमस्तु ॥ १० ॥ इति
 प्रथमोऽध्यायः ।

रुद्रा,
 १६

अ० १

✽ अथ द्वितीयोऽध्यायः ✽

ॐ सहस्रशीर्षापुरुषः सहस्राक्षः सहस्र
पात् ॥ सभूमिदसुर्व्वतस्पृत्वात्यतिष्ठद
शाङ्गुलम् ॥ १ ॥ पुरुषोऽएवैदद. सर्व्वष्यद्भु
तंष्यच्चभाव्यम् ॥ उतामृतत्वस्येशानोषद
न्नेनातिरोहति ॥ २ ॥ एतावानस्यमहिमा
तोज्ज्यायाँश्चपुरुषः ॥ पादोस्युच्चिश्वाभता
निन्निपादस्यामृतान्दुवि ॥ ३ ॥ त्रिपादूर्ध्वऽ

रुद्रा०

१७

२

अ० २

१७

उदैत्पुरुषं पादोस्येहा भवत्पुनः ॥ ततो ब्र

ष्वड्व्युक्कामत्साशनानशनेऽभि ॥४॥

ततो ब्रिराडजायत ब्रिराजोऽधिपुरुषं ॥

सजातो अत्यरिच्यत पश्चाद्भूमिमथोपुरः ॥५॥

तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतं सम्भृतमपृषदाज्ज्यम् ॥

पशूस्तांश्च क्रेवायध्या नारण्याग्राम्याश्च ये ॥६॥

तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतं ऋचं सामानि जज्ञिरे ॥

छन्दांसि जज्ञिरे तस्माद्यज्ञस्तस्मादजाय

त ॥ ७ ॥ तस्मादश्वाऽअजायन्तयेकेचो
 भयादतः ॥ गावोहजश्चिरेतस्मात्तस्माज्जा
 ताऽअजावयः ॥ ८ ॥ तंयज्ञम्बार्हिषिप्रौक्षु
 इपुरुषञ्जातमग्रतः ॥ तेनदेवाऽअयजन्त
 साद्ध्याऽऋषयश्चये ॥ ९ ॥ यत्पुरुषंव्यदधुः
 कतिधाव्यकल्पयन् ॥ मुखङ्किमस्यासीत्कि
 म्बाहूकिमरूपादाऽउच्येते ॥ १० ॥ ब्राह्मणो
 स्यमुखमासीद्बाहूराजस्यः कतः ॥ ऊरु

तदस्युचदद्वैश्यः पद्भ्यांशुद्रोऽअजायत
 ॥ ११ ॥ चन्द्रमामनसोजातश्चक्षुःसूर्योऽ
 अजायत ॥ श्रोत्राद्द्वयुश्चंप्राणश्चमुखाद्
 गिरजायत ॥ १२ ॥ नाभ्यांऽआसीदुन्त
 रिक्षुःशीष्णोद्यौःसमवर्त्तत ॥ पद्भ्याम्भू
 मिर्दिशुःश्रोत्रात्तथालोकाँ २ ऽअकल्पयन्
 ॥ १३ ॥ यत्पुरुषेणहविषादेवायज्ञमतन्वत ॥
 वसन्तोऽस्यासीदाज्यंभ्रुविमऽइक्षुःशुद्ध

विहं ॥ १४ ॥ सुप्तास्यासन्नपरिधयस्त्रिसु
 प्तसमिधःकृताहं ॥ देवाद्यज्ञन्तनवानाऽ
 अबध्नन्नपुरुषम्पशुम् ॥ १५ ॥ यज्ञेनयज्ञमं
 यजन्तदेवास्तानिधर्माणिप्रथमान्न्यासन् ॥
 तेहनाकम्महिमानंःसचन्तयत्रपूर्वेसाद्ध्याऽ
 सन्तिदेवाः ॥ १६ ॥ अद्भ्यहंसम्भतहंपृथि
 ष्यैरसाच्चविश्वकर्मणाहंसमवर्त्तताग्रैः ॥ तस्य
 त्वष्टाविदधद्द्रुपमेतितन्नमर्त्यस्यदेवत्वमा

रुद्रा०

२१

अ०२

२१

जानुमग्ने ॥ १७ ॥ वेदाहमेतम्पुरुषम्मुहा
 न्तमादित्यवर्णान्तमसहपुरस्तात् ॥ तमेवद्वि
 दित्त्वातिमृत्युमेतिनाह्य ६ पन्थाव्विद्युतेयनाय
 ॥ १८ ॥ प्रजापतिश्चरतिगर्भेऽन्तरजा
 यमानोबहुधाव्विजायते ॥ तस्ययोनिम्परिपि
 श्यन्तिधीरास्तस्मिन्नहतस्थुर्भुवनानिवि
 श्वा ॥ १९ ॥ योदेवेभ्यऽआतपतियोदेवा
 नाम्परोहितः ॥ पृथ्वीयोदेवेभ्योजातोनमो

अ. २.

२२

रुचायब्राह्मणे ॥२०॥ रुचंब्राह्मज्जनयन्तो
 देवाऽअग्नेतदब्रुवन् ॥ यस्त्वैवमब्राह्मणोऽपि
 द्यात्तस्य देवाऽअसन्वशे ॥२०॥ श्रीश्चते
 लक्ष्मीश्चपत्कन्यावहोरात्रेपार्श्वेन तत्राणिरू
 पमश्चिनोद्व्यात्तम् ॥ इषाणान्निषाणामुम्मं
 ऽइषाणसर्वलोकम्मंऽइषाण ॥२१॥ इति
 रुद्रे द्वितीयोऽध्यायः ॥ २ ॥

❀ अथ तृतीयोऽध्यायः ❀

ॐ आशुःशिशानोवृषभोनभीमोघनाघ
नऽक्षोभंणाश्चर्षणीनाम् ॥ सुङ्क्रन्दनोनिमिष
ऽएकवीरःशतह्रसेनाऽअजयत्साकमिन्द्रः
॥१॥ सुङ्क्रन्दनेनानिमिषेणजिष्णुनायुत्का
रेणदुश्च्यवनेनधृष्णुना ॥ तदिन्द्रेणजयतत
त्सहद्वध्वंषुधोनरऽइषुहस्तेनवृष्णा ॥२॥
सऽइषुहस्तैःसनिषदिभिर्वृशीसःसप्रासयु

अ० ३

२४

धुऽइन्द्रो गणेन ॥ सुऽसृष्टुजित्सामुपावाहु

शुद्ध्युग्रधन्वा प्रतिहिताभिरस्ता ॥ ३ ॥

बृहस्पतेपरिदीयारथेनरक्षोहामित्राँरऽअप
बाधमानहं ॥ प्रभुञ्जन्त्सेनाहंप्रभृणोयुधा

जयन्नस्माकमेध्यवितारथानाम् ॥४॥ बल

विज्ञायस्थविरहंप्रवीरहं सहस्वान्वाजीसहं

मानऽउग्रः ॥ अभिवीरोऽअभिसत्वासहो

जाजैत्रमिन्द्ररथमातिष्ठुगोवित् ॥५॥ गोत्र

रुद्रा०

२६

अ० ३

२६

भिदङ्गोविदुंवाज्ज्रवाहुञ्जयन्तमङ्गमप्रमण
 न्तमोजसा ॥ इमह. सजाताऽअनुवीरयदध्व
 मिन्द्रह. सखायोऽअनुसह. रभदध्वम् ॥ ६ ॥
 अभिगोत्राणिसहसागाहमानोदयोव्वीरःशुत
 मन्न्युरिन्द्रः ॥ दुश्च्यवनःपृतनाषाड्युद्धयो
 स्माकहसेनाऽअवतप्रयत्सु ॥ ७ ॥ इन्द्रऽ
 आसान्नेताबृहस्पतिर्दक्षिणायज्ञः परऽएत
 सोमः ॥ देवसेनानामाभिभञ्जतीनाञ्जयन्तो

नाम्मरुतोयुन्त्वग्रम् ॥ ८ ॥ इन्द्रस्युवृषणो
 व्वरुणास्यराज्ञऽआदित्यानाम्मरुतांशर्द्धऽ
 उग्रम् ॥ महामनसाम्भुवनच्च्युवानाङ्घोषो
 देवानाञ्जयतामुदस्थात् ॥ ९ ॥ उद्धर्षयम
 घवन्नायुंधान्न्युत्सत्त्वंनाम्मामुकानाम्मना
 ंसि ॥ उद्धृत्रहन्वाजिनांवाजिनान्न्युद्रथाना
 ञ्जयतांष्यन्तघोषाः ॥ १० ॥ अस्माकमि
 न्द्रः समृतेषुध्रुवेष्वुस्माकंभ्याऽइषंनुस्ताजं

यन्तु ॥ अस्माकं वीराऽउत्तरभवन्त्वस्माँ २५
 उदेवाऽअवताहवेषु ॥ ११ ॥ अमीषाञ्चित्त
 म्प्रतिलोभयन्ती गृहाणाङ्गान्न्यप्वपरेहि ॥
 अभिप्रेहि निर्दहहृत्सुशोकैरन्धेना मित्रास्तमं
 सासचन्ताम् ॥ १२ ॥ अवंसृष्टापरापतुशरं व्ये
 ब्रह्मासदशिते । गच्छामित्रान्प्रपद्यस्व मामी
 षाङ्कञ्चनोच्छिषहं ॥ १३ ॥ प्रेताजयतानरऽ
 इन्द्रोवःशर्मिषच्छतु ॥ उग्रार्थं सन्तुवा

हवोनाघष्यायथासथ ॥१४॥ असौयासेनाम
 रुतः परेषामुभयैति नऽत्रोजसास्पद्धमाना ॥
 ताङ्गुहततमसापव्रतेनयथामी ऽ अन्नयोऽअ
 न्नयन्नजानन् ॥१५॥ यत्रवाणाः सम्पतन्ति
 कुमारविशिखाऽइव ॥ तन्नऽइन्द्रोवृहस्पति
 रदितिः शर्मयच्छतुर्विशवाहाशर्मयच्छतु
 ॥१६॥ मर्माणितेवमर्माणाच्छादयामिसो
 मस्त्वा राजामृतेनानुवस्ताम ॥ उरोर्वरीयो

रुद्रा०

३०

ववरुणास्तेकृणोतुजयन्तुन्त्वानुदेवामदन्तु ॥
इति रुद्रे तृतीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥

प्र० ४

* अथ चतुर्थोऽध्यायः *

ॐ विष्णुभ्राड्बृहत्पिबतुसोम्यम्मध्वायुर्दधद्य
ज्ञपतावविन्दुतम् ॥ वातजतोथोऽत्राभिरक्षति
त्तमनाप्प्रजाःपुपोषपुरुधाविराजति ॥ १ ॥
उदुत्त्यञ्जातवेदसन्देवंव्वहन्तिकेतवः ॥ दशोवि
श्वायसूयम् ॥ राधेनापावकुचक्षसामुरण्य

३०

न्तुञ्जना २ ॥ ५ अनु ॥ त्वद्वरुणा पश्यासि ॥ ३ ॥
 दैव्या विध्वंस्युः आगतुं हरथेन सूर्यत्वचा ॥
 मध्वायुज्ञ ६ समञ्जाथे ॥ तम्प्रत्कथायं वनेनश्चि
 त्रन्देवानाम् ॥ ४ ॥ तम्प्रत्तथापर्वथा विश्वथमे
 थाज्येष्ठतातिम्बहिषदं स्वर्विदम् ॥ प्रती
 चीनं ब्रजनन्दोहसेधुनिमाशुञ्जयन्तमनया
 सुबद्धसो ॥ ५ ॥ अयं वनेनश्चोदयत्पृश्निगर्भुम्
 ज्योतिर्जरायरजसो विमाने ॥ इममुपाठं

संज्ञमेसूर्व्यस्य शिशुन्नविप्रामुतिभीरिहन्ति
 ॥६॥ चित्रन्दोवानामुदगादनीकुञ्चक्षुर्मित्र
 स्यव्वरुणास्याग्नेः ॥ आप्राद्यावापृथिवीऽ
 अन्तरिक्षेऽसूर्व्येऽआत्माजगतस्तुस्तथुषश्च
 ॥७॥ आनुऽइडाभिर्विदथेसुशुस्तिविश्वानरः
 सवितादेवऽएतु ॥ अपियथायुवानोमत्संथा
 नोविश्वज्जगदभिपित्वेमनीषा ॥८॥ यदद्य
 नचननननगात्थामिह्य ॥ सर्वन्तदिन्द

रुद्रा०

३३

३

तेव्वशे ॥ ९ ॥ तुरणिर्विश्वदर्शतो ज्योतिष्कृद
 सिसृर्ष्य ॥ विश्वमाभासिरोचनम् ॥ १० ॥
 तत्सूर्ष्यस्य देवत्वन्तन्महित्वम्मुद्धयाकर्तो वि
 त्तं तद्विसञ्जभार ॥ यदेदयुक्तहरितः सुधस्तथा
 दाद्रात्रीवासस्तनुतेसिमस्मै ॥ ११ ॥ तन्निमत्र
 स्यव्वरुणास्याभिचक्षेसूष्योरूपङ्कगातेद्योरूप
 स्तथै ॥ अनन्तमन्न्यदुशदस्यपार्जः कषणा
 मुन्न्यद्वरितः संभरन्ति ॥ १२ ॥ वणसुहाँ २ ॥

अ. ४
 ३३

ऽअसिसुष्युवडादित्यमुहाँ २ ॥ ऽअसि ॥ मुह
 स्तेसतोमहिमापनस्यतेद्वादेवमुहाँ २ ॥ ऽअसि
 ॥ १३ ॥ बट्सुष्युश्रवंसामुहाँ २ ॥ ऽआसिसुत्रा
 देवमुहाँ २ ॥ ऽअसि ॥ मुन्हादेवानामसुष्युः
 पुरोहितोविव्रभज्योतिरदाब्भ्यम् ॥ १४ ॥ श्रा
 यन्तु इवसुष्युविविश्वेदिन्द्रस्यभक्षता ॥ इवसुनि
 जातेजनमानु ऽओजासाप्पतिभागन्नदीधिम
 ॥ १५ ॥ अद्यादवाऽउदितोसुष्युस्यनिरहंसः

पिप॒तानि॑र॒व॒द्यात् ॥ तन्नो॑मि॒त्रो॒व्वरु॑णोमामह
 न्ता॑मदि॒तिः॒सिन्धुः॑ पृथि॒वीऽउ॒तद्यौः ॥ १६ ॥
 आक॑ष्णो॒नर॑ज॒सा॒व्वर्त॑मानो॒निवेश॑य॒न्नमृत॑
 म्म॒र्त्यञ्च ॥ हि॒र॒ण्यये॑न॒सवि॑तारथेना॒देवो॑या॒ति
 भुव॑नानि॒पश्य॑न् ॥ ११ ॥

* अथ पञ्चमोऽध्यायः *

ॐ नमस्ते रुद्रमन्न्यवऽउतोतुऽइषवे नमः ॥

बाहुभ्यामुते नमः ॥ १ ॥ याते रुद्रशिवात्

नघोरापापकाशिनी ॥ तयानस्तन्वृशान्तम

यागिरिशन्ताभिचाकशीहि ॥ २ ॥ यामिषु

ङ्गिरिशन्तहस्ते विभर्ष्यस्तव ॥ शिवाङ्गिरिन्न

ताङ्कुरुमाहि ६० सीः पुरुषञ्जगत् ॥ ३ ॥ शिवे नव्व

चसात्त्वागिरिशच्छिवदामसि ॥ यथानुःस

वर्वाभिजगदयक्ष्मदुसमनाऽअसंत ॥ ४ ॥

अध्यवोचदधिवक्ताप्रथमोदैह्योभिषक् ॥

अहीँश्चसर्वाँज्जुम्भयन्त्सर्वाँश्चयातुधान्नयो

धुराचीःपरांसुव ॥ ५ ॥ असौयस्ताम्नोऽअरु

णऽउतववभ्रुःसुमङ्गलः ॥ येचैनदुद्राऽ

अभितोदिक्षुश्रिताःसहस्रशोवैषा ० हेडंऽई

महे ॥ ६ ॥ असौयोवसर्पतिनीलग्रीवोविलो

हितः ॥ उतैनङ्गोपाऽअदृश्रन्नदृश्रन्नहाष्युः

सदृष्टोमृडयातिनहं ॥७॥ नमोस्तुनीलग्रिवा
 यसहस्राक्षायमीदुषे ॥ अथोषेऽत्रस्यसत्त्वा
 नोहन्तेभ्योकरुन्नमः ॥ ८ ॥ प्रमञ्चधन्वं
 नस्त्वमुभयोरान्तर्यामि ॥ याश्चतेहस्तऽ
 इषवहंपराताभंगवोवप ॥९॥ विज्ज्यन्धनुः
 कपर्दिनो विशल्ल्यो बाणवाँ २ उत ॥
 अनेशन्नस्ययाऽइषवऽआभुरस्यनिषङ्गधिऽ
 ॥ १० ॥ यातिहेतिस्मीदुष्टुमुहस्तेषुवते

अ०५

३८

धनुं ÷ ॥ तयास्ममाश्वितुस्त्वमयुद्धमया
 परिभुज ॥११॥ परितेधन्वनोहेतिरस्मान्बृ
 शाक्तविश्वतं ÷ ॥ अथोयऽइषुधिस्तवारोऽअ
 स्मन्निधेहितम् ॥१२॥ अवतत्यधनुष्ट्वद
 सहस्राक्षशतेषुधे ॥ निशीर्ष्यशल्यानाम्मु
 खाशिवोनःसुमनाभव ॥१३॥ नमस्तऽआ
 युधायानाततायधृष्णावे ॥ उभाब्भ्यामुतते
 नमोबाहुब्भ्यान्तवधन्वने ॥१४॥ मानोम

हान्तंमृतमानोऽअर्भुक्मानुऽउक्षन्तमुत
 मानंऽउक्षितम् । मानोव्वधीःपितरम्मोतमात
 र्मानंःप्रियास्तच्चोरुद्ररीरिषः ॥ १५ ॥ मा
 नस्तोकेतनयेमानुऽआयुषिमानुगोषुमानोऽ
 अशेषरीरिषः ॥ मानोव्वीरान् रुद्रभामिनोव्व
 धीर्हविष्मन्तुःसदमित्वाहवामहे ॥ १६ ॥
 नमोहिरण्यबाहवोसेनान्नयेदिशाच्चपतयेन
 मोनमोव्वक्षभ्याहारिकेशेभ्यःपशुनाम्पत

येनमोनमः शृषिषपञ्जरायुत्विषमि तेपथीना
 म्पतयेनमोनमोहरिकेशायोपवीतिनेपुष्टाना
 म्पतयेनमोनमोबभ्लुशाय ॥ १७ ॥ नमो
 बभ्लुशाय ब्याधिनेन्नानाम्पतयेनमोनमो
 मुवस्यहेत्यैजगताम्पतयेनमोनमोरुद्राया
 ततायिनेक्षेत्राणाम्पतयेनमोनमः सुतायाह
 न्त्यैबनानाम्पतयेनमोनमोरोहिताय ॥ १८ ॥
 नमोरोहितायस्तथपतयेबृक्षाणाम्पतयेनमो

नमो भुवन्तये वारिवस्कृता यौषधीनाम्पतये न
 मो नमो मन्त्रिणे द्वाणि जायकक्षाणाम्पतये
 नमो नमऽउच्चगैघाषोयाक्क्रन्दयतेपत्तीनाम्पतं
 येन मो नमः कृत्स्नायुतया ॥ १९ ॥ नमः
 कृत्स्नायुतया धावते सत्त्वं नाम्पतये नमो नमः
 सहमानाय निष्ठ्याधि नऽआब्ब्याधिनीनाम्पतं
 येन मो नमो निषङ्गिणो ककुभायस्तेनानाम्पतं
 येन मो नमो निचरेवपरिचरायारण्यानाम्पतं

येनमोनमोवृञ्चते२० नमोवृञ्चतेपरिवृञ्चते
 स्तायनाम्पतयेनमोनमोनिषङ्गिणंऽइषुधिम
 तेतस्कराणाम्पतयेनमो नमः३ सृकायिबभ्यो
 जिघां०सद्बभ्योमुष्णाताम्पतयेनमोनमोसि
 मद्बभ्योनक्तञ्चरद्बभ्योविकन्तानाम्पतयेनमं
 ॥२१॥नमःऽउष्णीषिणो । गिरिचरायकुलुञ्चा
 नाम्पतयेनमोनमःऽइषुमद्बभ्योधन्वायिबभ्यं
 इश्वोनमोनमःऽआतन्वानेबभ्यः३ प्रतिदधाने

श्री
४४

बभ्यश्चवोनमोनमं ऽ आयच्छुद्बभ्योस्यद्बभ्य
श्चवोनमोनमोविसजद्बभ्यः ॥ २२ ॥ नमोविस
जद्बभ्योविद्धयद्बभ्यश्चवोनमोनमं ॥ स्वपद्भ्या
जाग्रद्बभ्यश्चवोनमोनमं शयानेबभ्य ऽ आ
सीनेबभ्यश्चवोनमोनमस्तिष्ठद्बभ्योधावद्बभ्य
श्चवोनमोनमं ॥ सुभाबभ्यः ॥ २३ ॥ नमः ॥ सुभा
बभ्यः ॥ सुभापतिबभ्यश्चवोनमोनमोश्चबभ्योश्व
पतिबभ्यश्चवानमोनमं ऽ आव्याधिनाबभ्योवि

अ० ५

विद्धयन्तीभ्यश्चवोनमोनमुऽउगणाभ्यस्तृ

६. हुतीभ्यश्चवोनमोनमोगणेभ्यः ॥२४॥

नमोगणेभ्योगणापतिभ्यश्चवोनमोनमोव्वा

तेभ्योव्वातपतिभ्यश्चवोनमोनमोगृत्सेभ्यो

गृत्सपतिभ्यश्चवोनमोनमोविरूपेभ्योव्वि

श्चरूपेभ्यश्चवोनमोनमःसेनाभ्यः ॥२५॥

नमःसेनाभ्यःसेनानिभ्यश्चवोनमोनमोर

थिभ्योऽ अरथेभ्यश्चवोनमोनमःक्षत्

रुद्रा०
४५

अ० ५

४५

बभ्यः सङ्ग्रहीतृभ्यश्चवोनमोनमोमहदूबभ्यो

रुद्राः

४६

ऽअर्भुकेभ्यश्चवोनमः ॥ २६ ॥ नम

अः ५

स्तक्ष्णभ्यो रथकारेभ्यश्चवो नमो नमः कु

लालेभ्यः कर्म्मारेभ्यश्चवोनमोनमोनिषादे

बभ्यः पञ्चिष्ठेभ्यश्चवोनमोनमः श्वनिभ्यो

मृगयुभ्यश्चवोनमोनमः श्वभ्यः ॥ २७ ॥

नमः श्वभ्यः श्वपतिभ्यश्चवोनमोनमोभुवा

CC-0 Pt. Chakradhar Joshi and Sons, Dev Prayag. Digitized by eGangotri

यंचरुहायंचानमः शर्वायंचापशपतयेचानमो

५६

नीलग्रीवाय च शितिकण्ठाय च नमः कपर्दिने

॥ २८ ॥ नमः कपर्दिने च ह्युप्तकेशाय

च नमः सहस्राक्षाय च शतधन्वने च नमो

गिरिशाय च शिपिविष्टाय च नमो मीढुष्टमा

युचेषु मते च नमो ह्रस्वाय ॥ २९ ॥ नमो

ह्रस्वाय च वामनाय च नमो बृहते च वर्षीयसे च

नमो बृद्धाय च सुवृधे च नमो ग्याय च प्रथमाय

च नमो आशवे ॥ ३० ॥ नमो आशवे चाजि

रायं च नामुहशी गङ्गाय च शीबभ्याय च नामुऽऊ

मर्याय चावस्वन्न्याय च नामोनादेयाय च द्द्वी

प्याय च ॥ ३१ ॥ नामोज्ज्येष्ठाय ॥ चकनिष्ठा

यं च नामः पूर्वजाय चापरजाय च नामो मद्भ्यमा

यं चापगुल्भाय च नामोजघ्न्याय च बुध्न्या

यं च नामुहसो बभ्याय ॥ ३२ ॥ नामुहसो बभ्याय

चाप्रतिसुर्व्याय च नामो याम्याय च क्षेम्याय

च नामुहश्लोक्याय चावसान्न्याय च नामुऽउर्व

अ. ५

४५

रुद्रा ०

४=

ध्याय च खल्ल्याय च नमो ब्रह्म्याय ॥ ३३ ॥
 नमो वन्न्याय च कक्ष्याय च नमः श्रवाय च प्र
 ति श्रवाय च नमः आशुषेणाय च शुरथाय च न
 मः शराय च अवभेदिने च नमो बिलिमने ॥ ३४ ॥
 नमो बिलिम्मने च कवचिने च नमो ब्रह्मिणो च
 ब्रह्मथिने च नमः श्रुताय च श्रुतसेनाय च नमो
 दुन्दुब्भ्याय च अह्न्याय च नमो धष्णवे ॥ ३५ ॥
 नमो धष्णवे च प्रमशाय च नमो निषङ्गिणे च

षुधिमतेचनमस्तीक्ष्णेष्वेचायुधिनेचनमः
 स्वायुधायचासुधन्वनेच ॥ ३६ ॥ नमःसु
 त्यायचपत्थ्यायचनमःकाठ्यायचनीप्याय
 चनमःकुल्यायचासरस्यायचनमोनादेया
 यचब्रैशुन्तायचनमःकूप्याय ॥ ३७ ॥ नमः
 कूप्यायचावट्यायचनमोब्रीध्यायचातप्या
 यचनमोमेध्याचाब्रिद्युत्यायचनमोब्रिष्याय
 चावर्ष्यायचनमोवात्याय ॥ ३८ ॥ नमो

द्वात्याय च रेष्म्याय च नमो द्वास्तुभ्याय च द्वा
 स्तुपाय च नमः सोमाय च रुद्राय च नमस्ताम्ब्रा
 यं चारुणाय च नमः ÷ शुङ्गवे ॥ ३९ ॥
 नमः शुङ्गवे च पशुपतये च नमः ऽ उग्राय च भी
 माय च नमोऽग्रे वृधाय च दूरवृधाय च नमो हन्त्रे
 च हनीयसे च नमो वृक्षेऽभ्यो हरिकेशेऽभ्यो नम
 स्ताराय ॥ ४० ॥ नमः शम्भवाय । च म
 यो भवाय च नमः ÷ सङ्कराय च मयस्कराय च

नमः शिवाय चाशिवतराय च ॥४१॥ नमः
 पाष्याय । चावाष्याय च नमः प्रतरणाय
 चोत्तरणाय च नमः स्तीर्थाय च कुल्याय च
 नमः शष्याय च फेभ्याय च नमः सिकुत्याय
 ॥ ४२ ॥ नमः सिकुत्याय च म्प्रवाहाय च
 नमः किं६ शिलाय च क्षयणाय च नमः कप
 र्दिने च पलस्तये च नमः इरिण्याय च प्रपत्थ्या
 य च नमः ब्रज्याय ॥४३॥ नमः ब्रज्याय च गो

ष्ट्याय च नमस्तल्प्याय च गेह्याय च नमो हृदु
 ष्याय च निवेष्ट्याय च नमः काट्याय च गह्वरे
 ष्ट्याय च नमः शुष्क्याय ॥४४॥ नमः शुष्क्याय
 च हरित्याय च नमः पांसुष्याय च रजसुष्याय
 च नमो लोप्याय चोत्प्याय च नमः सुव्याय
 च सुव्याय च नमः पुर्याय ॥४५॥ नमः पुर्या
 य च पर्णाशदाय च नमः उद्गुरमाणाय च अभि
 उद्गुरते च नमः अखिदते च प्रखिदते च नमः इ

अ० ५

५३

षकृद्भ्यो धनुष्कृद्भ्यश्च वोनमोनमो वः कि
 रि के षभ्यो देवानां ६ हृदये षभ्यो नमो विचिन्व
 त्के षभ्यो नमो विक्षिणुत्के षभ्यो नमऽत्रानिर्ह
 ते षभ्यः ॥ ४६ ॥ द्रापेऽअन्धसस्पते दरिद्रिनी
 ललोहित ॥ आसाम्प्रजानामेषाम्पशनाम्मा
 भेम्मरिोड्मोचनं किञ्चनाममत् ॥ ४७ ॥
 इमारुद्द्रायं । तवसेकपदिनेक्षयद्द्वीरायुष्प्रभ
 रामहेमताः ॥ यथाशमसद्द्विपदेचतुष्पदे

विश्वम्पष्टद्भ्रामेऽअस्मिन्ननातरम् ॥४८॥

यातेरुद्रशिवातनूशशिवाविश्वाहाभेषजी ॥

शिवारुतस्यभेषजीतयानोमृडजीवसे ॥४९॥

परिनोरुद्रस्यहेतिर्वृणक्तुपरित्वेषस्यदुर्मति

रघायोः ॥ अवस्थिरामुघवद्भ्यस्तनुष्वमी

ढ्वस्तोकायतनयायमृड ॥ ५० ॥ मीढुष्टम

शिवतम । शिवोनःसमनाभव ॥ परमेवक्षऽ

आयुधनिधायकृत्तिवसानऽआचरपिनाक

म्बिभ्रदागंहि ॥ ५१ ॥ विकिरिद्रिविलोहित
 नमस्तेऽस्तु भगवहं ॥ यास्तेसहस्रं६ हेत
 योन्न्यमुस्मन्निवपन्तताः ॥ ५२ ॥ सहस्रा
 णिसहस्रशोषाह्वास्तवहेतयः ॥ तासामीशा
 नोभगवहंपराचीनामुखाकृधि ॥ ५३ ॥ असं
 ज्जयातासहस्राणि । येरुद्वाऽअधिभूम्याम् । तेषां
 ंसहस्रयोजनेवधन्वानितन्मसि ॥ ५४ ॥
 अस्मिन्महत्पुण्येन्तरिक्षे मुवाऽअधि तेषां

सहस्रयोजनेवधन्वानितन्मसि ॥ ५५ ॥ नील
ग्रीवाः शितिकण्ठादिवद्वृद्धाः रुद्राऽउपश्रिताः ॥

तेषां सहस्रयोजनेवधन्वानितन्मसि ॥ ५६ ॥

नीलग्रीवाः शितिकण्ठाः शर्वाऽधक्षमाच

राऽ ॥ तेषां सहस्रयोजनेवधन्वानितन्म

सि ॥ ५७ ॥ ये वृक्षेषु । शुष्पञ्जरा नील

ग्रीवाविलोहिताः ॥ तेषां सहस्रयोजनेव

धन्वानितन्मसि ॥ ५८ ॥ ये भूतानामधिप

तयोव्विशिखासः कपर्दिनः ॥ तेषां सहस्र
 योजनेवधन्वानितन्मसि ॥ ५९ ॥ येषु
 र्मथिरक्षयऽऐजवृदाऽआयुर्धुधः ॥ तेषां
 सहस्रयोजनेवधन्वानितन्मसि ॥ ६० ॥ येती
 र्थानि । प्रचरन्ति सकाहस्तानि षड्भिः ॥
 तेषां सहस्रयोजनेवधन्वानितन्मसि ॥ ६१ ॥
 येनैषु । विविद्ध्यन्ति पात्रेषु पिबन्तो जनान् ॥
 तेषां सहस्रयोजनेवधन्वानितन्मसि ॥ ६२ ॥

यऽएतावन्तश्चभूयांसश्चुदिशोरुद्रावित
 स्थिरे ॥ तेषांसहस्रयोजनेवधन्वानित
 न्मसि ॥६३॥ नमोऽस्तु । रुद्रेभ्योयेदिवि
 विषेषांब्रषमिषवहं ॥ तेभ्योदशुप्राचीर्दश
 दक्षिणादशुप्रीचीर्दशोदीचीर्दशोध्वाः ॥
 तेभ्योनमोऽस्तुतेनोवन्तुतेनोमृडयन्तुते
 यन्दिहृषमोयश्चनोद्वेष्टितमेषाञ्जम्भेदध्महं
 ॥६४॥ नमोऽस्तु । रुद्रेभ्योयेन्तारिक्षेयेषां

वात्तुऽइषवः ॥ तेभ्योदशप्राचीर्दशदक्षि
 णादशप्रतीचीर्दशोदीचीर्दशोध्वाः ॥ ते
 भ्योनमोऽस्तुतेनोवन्ततेनोमृडयन्ततेष
 न्द्विषमोयश्चनोद्धेष्टितमेषाञ्जम्भेदधधमः ॥
 ॥६५॥ नमोऽस्तु । रुद्धेभ्योयेपृथिव्यांये
 षामन्नमिषवः ॥ तेभ्योदशप्राचीर्दशदक्षि
 णादशप्रतीचीर्दशोदीचीर्दशोध्वाः ॥ ते

बभ्योनमोऽअस्ततेनोवन्ततेनोमृडयन्ततेय
 न्द्विष्ममोयश्चनोद्वेष्टितमेषाज्जम्भेदधमहं
 ॥ ६६ ॥ इति पञ्चमोऽध्यायः ।

✽ अथ षष्ठोऽध्यायः ✽

ॐ वृयद् सोमव्रतेतवमनस्तनूषुविभ्रतः ॥
प्रजावन्तःसचेमहि ॥१॥ एषते । रुद्रभा
गःस्रहस्वस्त्राम्बिकयातञ्जुषस्वस्वाहैषतेरुद्र
भागऽआखुस्तेपशुः ॥२॥ अवरुद्रमदीमुह्य

कार्यभेदेन अपिषेकद्रव्याणि — जलेन वृष्टि माप्नोति व्याधिशान्त्यै कुशोदकैः ।
दधना च पशुकामाय श्रिया इन्द्रसेन च ॥ मध्वाज्येन घनार्थी स्यान्मृगुस्तृतीयवा-
रिणा । पुत्रार्थी पुत्रमाप्नोति पयसां चापिषेचनात् ॥ बन्ध्या वा काकबन्ध्या वा
मृतवत्सा च याऽङ्गना । सद्यः पुत्रमवाप्नोति पयसां चापिषेचनात् ॥ ष्वरप्रकोप-

वंदेवन्त्र्यम्बकम् ॥ यथानोव्वस्यसुस्करद्यथा
 नृश्रेयसुस्करद्यथानोव्वयवसाययात् ॥ ३ ॥
 भेषजमासि।भेषजङ्गवेश्वायुपुरुषायभेषजम् ।
 सुखम्मेषायमेष्यै ॥ ४ ॥ त्र्यम्बकंष्यजाम
 हेसुगन्धिम्पुष्टिवर्द्धनम् ॥ उव्वरुकामिवबन्ध
 नान्न्मृत्योर्मुक्षीयुमामृतात् । त्र्यम्बकंष्य

शान्त्यर्थं जलधारा शिवप्रिया । घृतधारा शिवे कार्या यावन्मन्त्रसहस्रकम् ॥ तदा
 वंशस्य विस्तारो जायते नान्यथा ॥ ३ ॥ त्र्यम्बकंष्यजाम हेसुगन्धिम्पुष्टिवर्द्धनम् ॥ उव्वरुकामिवबन्ध
 नान्न्मृत्योर्मुक्षीयुमामृतात् । त्र्यम्बकंष्य

जामहेसुगन्धिस्पतिवेदनम् ॥ उर्वारुकमिव
 बन्धनादितोमुक्षीयमामुतः ॥ ५ ॥ एतत्ते ।
 रुद्रावसन्तेनपरोमूजवतोतीहि ॥ अवंततध
 न्न्वापिनाकावसः कृत्तिवासाऽअहिः सन्नः शि
 वोतीहि ॥ ६ ॥ त्र्यायुषञ्जुमदग्नेः कुश्यपस्य
 त्र्यायुषम् ॥ यद्देवेषु त्र्यायुषन्तन्नोऽअस्तु त्र्यायु

केवलदुग्धधारा च तदा कार्या विशेषतः । शर्करामिश्रिता तत्र यदा बुद्धिर्जहा भवेत् ॥
 श्रेष्ठा बुद्धिर्भवेत्तस्य कृपया शङ्करस्य च । साषपेणैव तैलेन शत्रुनाशो भवेदिह ॥
 मधुना यत्रमराजोऽपि गच्छेद्दे शिवरूजनात् । पापक्षयायो मधुना निर्व्याधिः

षम् ॥७॥ शिवोनामासिस्वधितिस्तेपितान-
मस्तेऽस्तुमामाहि६.सी६ ॥ निवर्त्तयाम्म्या
युषेन्नाद्यायप्रजननायरायस्पोषायसुप्रजा
स्त्वायसुवीर्ष्याय ॥८॥ इति षष्ठोऽध्यायः ।

सर्पिषा तथा ॥ जीवनार्थी तु पयसा श्रीकामोक्षुग्सेन वै । पुत्रार्थी शर्करायास्तु
रसेनार्चेच्छिवं तथा । महालिङ्गामिषेकेण सुप्रीतः शङ्करो मुदा ॥

❀ अथ सप्तमोऽध्यायः ❀

ॐ उग्रश्चभीमश्चध्वान्तश्चधुनिश्च ॥ सास
ह्रांश्चाभियुग्वाचब्विशिपुह्रस्वाहा ॥१॥ अग्नि
हृदयेनाशनि हृदयाग्रेणापशुपतिहृत्स्न
हृदयेनभुवंष्युक्ता ॥ शर्वम्मतस्त्राब्भ्यामी
शानम्मद्भ्युनामहादेवमन्तह्रपर्शुद्वयेनोग्रन्दे
वंवनिष्ठुनावसिष्ठुहनुह्रशिङ्गीनिकोश्याब्भ्या-
म् ॥२॥ उग्रल्लोहितेना मित्रह्रसौध्रत्त्येन

अ. ७

रुद्रग्रन्दौर्ब्रुत्त्येनेन्द्रम्प्रक्क्रीडेनमरुतोबलेनसा

रु द्रा०

द्वयान्प्रमुदा । भवस्यकण्ठ्यं६ रुद्रस्यान्तं६

६७

पार्श्व्यम्महादेवस्ययकृच्छुर्वस्यंबनिष्पुऽपशु
पतेः६पुरीतत॥३॥लोमंभ्युः६स्वाहा॥लोमंभ्युः६

स्वाहा त्वचे स्वाहा त्वचे स्वाहा लोहिताय

स्वाहा लोहिताय स्वाहा मेदोभ्युः६ स्वाहा

मेदोभ्युः६स्वाहा मा ॐसेभ्युः६स्वाहा मा ॐ

सेभ्युः६स्वाहास्नावंभ्युः६स्वाहास्नावंभ्युः६

अ० ७

६७

रुद्रा०

६५

स्वाहा स्तथब्भ्युः स्वाहा स्तथब्भ्युः स्वाहा मुज्ज
 ब्भ्युः स्वाहा मुज्जब्भ्युः स्वाहा ॥ रेतसे स्वाहा पा
 यवे स्वाहा ॥ ४ ॥ आयासायु स्वाहा । प्रायासायु
 स्वाहा संभ्यासायु स्वाहा वियासायु स्वाहोद्या
 सायु स्वाहा ॥ शुचे स्वाहा शोचते स्वाहा शोचं
 मानायु स्वाहा शोकायु स्वाहा ॥ ५ ॥ तपसे स्वा-
 हा । तप्यते स्वाहा तप्यमानायु स्वाहा तप्ता
 यस्वाहा घर्मायु स्वाहा ॥ निष्कृत्यै स्वाहा त्प्रा

अ० ७

६५

यंश्चित्त्यैस्वाहां भेषजायु स्वाहां ॥६॥ युमा
 युस्वाहान्तकायु स्वाहां मृत्यवे स्वाहां ब्रह्मणे
 स्वाहां ब्रह्महृत्यायैस्वाहां विश्वेभ्यो देवेभ्युः
 स्वाहाद्यां पृथिवीभ्यां स्वाहां ॥७॥
 इति सप्तमोऽध्यायः ।

अथाष्टमोऽध्यायः

रुद्रा०

७०

ॐ वाजं श्वमे प्रसुव श्वमे प्रयति श्वमे प्रसिति
 श्वमे धीतिश्च मे ककृतु श्वमे स्वरं श्वमे श्लोकं श्वमे
 श्रुव श्वमे श्रुतिं श्वमे ऊयोतिश्च मे स्व श्वमे यज्ञेन क
 ल्पन्ताम् ॥१॥ प्राणश्च मेऽपानश्च मे ह्युानश्च
 मे सुश्च मे चित्तञ्च मेऽत्राधीतञ्च मे वाक्च मे मनं
 श्वमे चक्षुश्च मे श्रोत्रञ्च मे दक्षुश्च मे बलञ्च मे य
 ज्ञेन कल्पन्ताम् ॥२॥ आज श्व । मसह श्वमऽ

अ०८

७०

आत्मा च मे तनूश्च मे शर्म च मे ब्रह्म च मे ज्ञानि
 च मे स्थीनि च मे परुषं च मे शरीराणि च मे ऽ
 आयुश्च मे जरा च मे युजेन कल्पन्ताम् ॥ ३ ॥
 ज्यैष्ठ्यञ्च । मुऽत्राधिपत्यञ्च मे मुन्न्युश्च मे
 भामश्च मे मश्च मे भश्च मे जेमा च मे महिमा च
 मे वरिमा च मे प्रथिमा च मे वरिमा च मे द्राधि
 मा च मे वृद्धञ्च मे वृद्धिश्च मे युजेन कल्पन्ताम्
 ॥ ४ ॥ (न०) सत्यञ्च । मे श्रद्धा च मे जगच्च मे

धनञ्चमे विश्वञ्चमे महश्चमे कक्रीडाचमे मोदश्च
 मे जातञ्चमे जनिष्यमाणञ्चमे सुक्तञ्चमे सु
 कतञ्चमे युज्ञेन कल्पन्ताम् ॥५॥ ऋतञ्चामेऽमृ
 तञ्चमे युक्षमञ्चमे नामयञ्चमे जीवातुश्च दीर्घा
 युत्वञ्चमे नमित्रञ्चमेऽभयञ्चमे सुखञ्चमे
 शयनञ्चमे सषाश्चमे सदिनञ्चमे युज्ञेन कल्प-
 न्ताम् ॥६॥ युन्ताचामे धृताचमे क्षेमश्चमे धृति
 श्चमे विश्वञ्चमे महश्चमे सुञ्चमे ज्ञात्रञ्चमे

सूक्ष्मेप्रसूक्ष्मेसीरञ्जचमेलयश्चमेयुज्ञेन

कल्पन्ताम् ॥ ७ ॥ शञ्च। मेमयश्चमेप्पि

यञ्चमेऽनुकामश्चमेकामश्चमेसौमनसश्चमे

भगश्चमेद्रविणञ्चमेभृद्भ्रमे श्रेयश्चमेव्वसीय

श्चमेयशश्चमेयुज्ञेनकल्पन्ताम् ॥ ८ ॥ (न०) ॥

ऊक्वा। मेसन्ताचमेपयश्चमेरसश्चमेघतञ्चमे

मधुचमेसग्धिश्चमेसपीतिश्चमेकषिश्चमेवृष्टि

श्चमेजैत्रञ्चमेऽऔद्धिद्यञ्चमेयुज्ञेनकल्पन्ताम्

॥ ९ ॥ रयिश्चमेरायश्चमेपृष्टञ्चमेपृष्टिश्चमे
 विभुचमेप्रभुचमपर्णञ्चमेपर्णांतरञ्चमेकयव
 च्चमेक्षितञ्चमेन्नञ्चमेक्षुचमेयज्ञेनकल्पन्ताम्
 ॥ १० ॥ वित्तञ्चमेवेद्यञ्चमेभुतञ्चमेभविष्यञ्चमे
 सुगञ्चमेसुपत्थ्यञ्चमऽऋद्धञ्चमऽऋद्धिश्च
 मेकुसञ्चमेकृषिश्चमेसुमतिश्चमेसुसुमतिश्चमेयु-
 ज्ञेनकल्पन्ताम् ॥ ११ ॥ वीहयश्च । मेयवाश्चमे
 माषाश्चमेतिलाश्चमेनुङ्गाश्चमेखल्वाश्चमे

प्रियङ्गवचश्चमणेवश्चमश्यामाकाश्चमनेवारा
 च्चमेगोधमाश्चमेमसूराश्चमेयज्ञेनकल्पन्ताम्
 ॥१२॥ (न०) अश्माच । मेमृत्तिकाचमे
 गिरयश्चमेपर्वताश्चमेसिकताश्चमेवनरुपत
 यश्चमेहिरण्यञ्चमेऽयश्चमेश्यामञ्चमेलोह
 च्चमेसीसञ्चमेत्रुपंचामेयज्ञेनकल्पन्ताम्
 ॥१३॥ अग्निश्चमऽआपश्चमेव्वीरुधश्चमऽओष
 धयश्चमेकृष्टपच्यश्चमेकृष्टपच्यश्चमेग्रा

म्याश्चमेपशवऽआरणयाश्चमेवित्तञ्चमेवि
 तिश्चमेभूतञ्चमेभूतिश्चमेयज्ञेनकल्पन्ताम्
 ॥१४॥ वसुच । मेवसुतिश्चमेकर्मचमेशक्ति
 श्चमेथश्चमऽएमश्चमऽइत्याचमेगतिश्चमेय
 ज्ञेनकल्पताम् ॥१५॥ (न०) अग्निश्च ।
 मऽइन्द्रश्चमेसोमश्चमऽइन्द्रश्चमेसविताच
 मऽइन्द्रश्चमेसरस्वतीचमऽइन्द्रश्चमेपषाच
 मऽइन्द्रश्चमेबृहस्पतिश्चमऽइन्द्रश्चमे

युज्ञेन कल्पन्ताम् ॥ १६ ॥ मित्रं च । मइन्द्रं च
 मे वरुणा च मइन्द्रं च मे धाता च मइन्द्रं च
 मे त्वष्टा च मइन्द्रं च मे सुरतश्च मइन्द्रं च
 मे विश्वे च मे देवा इन्द्रं च मे युज्ञेन कल्पन्ताम्
 ॥ १७ ॥ पृथिवी च । मइन्द्रं च मे अन्तारिक्षं च मइन्द्रं
 च मे द्यौश्च मइन्द्रं च मे समाश्च मइन्द्रं च
 मे नक्षत्राणि च मइन्द्रं च मे दिशाश्च मइन्द्रं च
 मे युज्ञेन कल्पन्ताम् ॥ १८ ॥ [न०] अहं शुभं ।

मेरुश्चिमेदाब्भ्यश्चमेधिपतिश्चमऽउपा ॐ

शुश्चमेन्तर्ध्यामिश्चमऽऐन्द्रवायुवश्चमेमैत्राव

रुगाश्चमऽआश्विनश्चमेप्रतिप्रस्थानश्चमेशु

वक्रश्चमेमन्थीचमेयज्ञेनकल्पन्ताम् ॥ १९ ॥

आग्रयणश्च । मेवैश्चदेवश्चमेध्रुवश्चमेद्वौश्वानर

श्चमऽऐन्द्राग्रश्चमेमहावैश्चदेवश्चमेमरुत्व

तीयाश्चमेनिषेक्केवल्ल्यश्चमेसावित्रश्चमेसार

स्वतश्चमेपाचनवितश्चमेहारियाज्ञेनश्चमेध्रु

रुद्रा०

७८

७९

८०

अ० ८

५५

ज्ञेनैकल्पन्ताम् ॥ २० ॥ सुचंश्च । मेचमुसा
 च्चमेव्वायुःपानिचमेद्रोणकलशश्चमेग्रावा
 गाश्चमेधिषवणेचमेपतभृच्चमऽआधवनीय
 च्चमेव्वेदिश्चमेवर्हिश्चमेऽवभथश्चमेस्वगाकार
 च्चमेयु ज्ञेनैकल्पन्ताम् ॥ २१ ॥ (न०) अ
 ग्निश्च । मेघुर्मश्चमेर्कऽश्चमेसूर्यश्चमेप्राणश्च
 मेश्वमेधश्चमेपृथिवीचमेदितिश्चमेदितिश्चमे
 द्यौश्चमेङ्गलयःशकवरयोदिशश्चमेयु ज्ञेनैक

ल्पन्ताम् ॥२२॥ व्रतञ्च मऽऋतवश्चमेत
 पश्चमेसंवत्सरश्चमेऽहोरात्रेऽऊर्वाष्टीवेबृहद्रथ
 न्तरेचमेयज्ञेनकल्पन्ताम् ॥२३॥ [न०]
 एका च। मेतिस्त्रश्चमेतिस्त्रश्चमेपञ्चचमेपञ्च
 चमेसप्तचमेसप्तचमेनवचमेनवचम् ऽ एका
 दशचम् ऽ एकादशचमेत्रयोदशचमेत्रयोद
 शचमेपञ्चदशचमेपञ्चदशचमेसप्तदशच
 मेसप्तदशचमेनवदशचमेनवदशचम् ऽ एक

रुद्रा०

८१

६

विं६ शतिश्चमएकविं६ शतिश्चमेत्रयोविं६
 शतिश्चमेत्रयोविं६ शतिश्चमेपञ्चविं६ शति
 श्चमेपञ्चविं६ शतिश्चमेसुप्तविं६ शीतश्चमे
 सुप्तविं६ शतिश्चमेनवविं६ शतिश्चमेनवविं६
 शतिश्चमुऽएकत्रिं६ शच्चमुऽएकत्रिं६ शच्चमे
 त्रयस्त्रिं६ शच्चमेयज्ञेनकल्पन्ताम् २४। (न०)
 चतस्रश्च । मेष्टौचमेष्टौचमेद्वादशचमेद्वादश
 मेषोडशचमेषोडशचमेविं६ शतिश्चमेविं६

म० ८

८१

शतिश्चमेचतुर्विद. शतिश्चमेचतुर्विद. शतिश्च
 मेष्टाविद. शतिश्चमेष्टाविद. शतिश्चमेद्वात्रिं ६
 शच्चमेद्वात्रिं ६ शच्चमेषटत्रिं ६. शच्चमेषटत्रिं ६
 शच्चमेचत्वारि ६ शच्चमेचत्वारि ६ शच्चमेचतु
 श्चत्वारिद. शच्चमेचतुश्चत्वारिद. शच्चमेष्टाचत्व
 रिद. शच्चमेयुजेनकल्पन्ताम् ॥२५॥ (न०)
 त्र्यविश्च । मेत्र्युवीचमेदित्युवाट्चमेदित्यौ
 हीचमेपञ्चाविश्चमेपञ्चावीचमेत्रिवत्सश्चमे

त्रिवृत्सा च मत्तुष्युवाट् च मत्तुष्यो ही च मे यज्ञेन
 कल्पन्ताम् ॥२६॥ पृष्ठवाट् च । मे पृष्ठो ही
 च मऽउक्षा च मे वृशा च मऽऋषभश्च मे बृहच्च
 मे नड्वाँश्च मे धेनुश्च मे यज्ञेन कल्पन्ताम् ॥२७॥
 (न०) ब्राजाय स्वाहा । प्रसवाय स्वाहाऽपि
 जाय स्वाहा क्रतवे स्वाहा ब्रसवे स्वाहा हर्षतये
 स्वाहा न्है मुग्धाय स्वाहा मुग्धाय वैन ६० शिना
 यु स्वाहा विनुठं० शिनऽऽन्त्याय नाय स्वाहा

नत्यायभौवनायस्वाहाभुवनस्यपतयेस्वाहा
 धिपतयेस्वाहाप्रजापतयेस्वाहा ॥ इयन्तेरा
 णिम्मुत्राययन्तासियमनऽऊर्जेत्वावृष्ट्यैत्वा
 प्रजानान्त्वाधिपत्याय ॥ २८ ॥ आयुर्षज्ञे
 नकल्पताम्प्राणोषज्ञेनकल्पताञ्चक्षुर्षज्ञे
 नकल्पतां श्रोत्रंषज्ञेनकल्पताम्बाग्यज्ञे
 नकल्पताम्मनोषज्ञेनकल्पतामात्माषज्ञेन
 कल्पताम्ब्रह्मायज्ञेनकल्पताज्ज्यातिष्यज्ञेन

कल्पता ७ स्वष्यज्ञनकल्पताम्पष्ठषुज्ञ
 नकल्पांयुज्ञोयज्ञेनकल्पताम् ॥ स्तोमं
 श्वयजुंश्चऽऽत्रकचसामंचबृहच्चरथन्तरञ्च ।
 स्वर्देवाऽऽगन्मामृताऽऽभूमप्रजापतेहंप्र
 जाऽऽभूमवेट्स्वाहा ॥ २९ ॥

✽ अथ नवमोऽध्यायः ✽

ॐ ऋचंवाचुम्प्रपद्येमनोयजुःप्रपद्येसा
मंप्राणम्प्रपद्येचक्षुःश्रोत्रंप्रपद्ये ॥ वागोजः
सुहो जोमयि प्राणापानौ ॥ १ ॥ यन्मैच्छिद्
ञ्चक्षुषो हृदयस्य मनसो वा तितृणाम्बृहस्प
तिर्मैतद्दधातु ॥ शन्नो भवतु भुवनस्य यस्प
तिः ॥ २ ॥ भूर्भुवःस्वः । तत्सवितुर्वरेण्य
म्भगो देवस्य धीमहि ॥ धियो यानिः प्रचोद

रुद्रा ०

५६

अ०६

५६

रुश्री०

८७

यात् ॥३॥ कयोनिश्चित्रऽआभुवदुतीसुदावृ
 धुंसरवा । कयाशाचिष्ठयावृता ॥४॥ कस्त्वा
 सत्योमदानाम्महृ.हिष्ठोमत्सुदन्धसह ॥दुढा
 चिदरुजेवसु ॥५॥अभीषुणुहंसखीनामावेता
 जरित्तरागाम् ॥ शतम्भवास्यतिभिः ॥३॥ क
 यात्वन्नऽकुत्याभिप्रमन्दसवृषन् ॥ कयास्तो
 तृभ्युऽआभरा ॥इन्द्रोव्विश्वस्यराजति ॥श
 न्नोऽअस्तुद्विपदेशञ्चतुष्पदे ॥ ८ ॥ शन्नोमित्र

प्र० ३

८७

शश्वंरुणाःशन्नोभवत्वर्ष्यमा॥शन्नऽइन्द्रबृह
 स्पतिःशन्नोविष्णुरुरुकुम्भः॥ ९ ॥शन्नोवा
 तःपवतांशन्नस्तपतसूर्ष्यः॥ शन्नःकनि
 ककदहेवःपर्जन्योऽभिवर्षतु॥ १० ॥अहानिश
 म्भवन्तनःशदरात्राःप्रतिधीयताम् ॥ शन्नऽ
 इन्द्राग्निभवंतामवोभिःशन्नऽइन्द्रावरुणारा
 तहृद्वया ॥ शन्नऽइन्द्रापषणाव्राजसातौशमि
 न्द्रासोमासुवितायुशंघ्नोः॥ ११ ॥शन्नोदेवी

६१

६६

रभिष्टृयुऽआपो भवन्तु पीतये ॥ शंभ्योरभिस्त्र
 वन्तुनः ॥ १२ ॥ स्योनापृथिवि । नो भवा
 न्नक्षरानिवेशनी ॥ यच्छानुः शर्मसुप्रथाः
 ॥ १३ ॥ आपो हि । षामयो भुवस्तानुऽऊर्जे द
 धातन ॥ महेरणायुचक्षसे ॥ १४ ॥ यो वः
 शिवतमोरसुस्तस्य भाजयतेहनः ॥ उशुतीरि
 वमातरः ॥ १५ ॥ तम्माऽअरङ्गमामवोष
 स्यक्षयाय जिह्वथ ॥ आपोजुनयथाचनः

अ. ६

६७

सूत्रा०
६०

॥ १३ ॥ द्यौःशान्तिरन्तारिक्षिद्वयशान्तिः पृ
थिवीशान्तिरापुःशान्तिरोषधयःशान्तिः ॥
वनस्पतयःशान्तिर्विश्वेदेवाःशान्तिर्ब्रह्मशा
न्तिःसर्व्वठं०शान्तिः शान्तिरेवशान्तिःसामा
शान्तिरेधि ॥ १७ ॥ दृतेदृदृहंमामित्रस्य
माचक्षुषासर्वाणिभूतानिसमीक्षन्ताम् ॥ मि
त्रस्याहञ्चक्षुषासर्वाणिभूतानिसमीक्षे ॥
मित्रस्यचक्षुषासमीक्षामहे ॥ १८ ॥ दृतेदृदृठं०

अ० ९

६०

हंमा ॥ ज्योक्तेसुन्दृशिजीव्यासंज्योक्तेसु
 न्दृशिजीव्यासम् ॥ १९ ॥ नमस्तेहरसेशो
 चिषेनमस्तेऽअस्त्वर्चिषे ॥ अन्न्यास्तेऽअस्म
 त्तपन्तुहेतयः पावुकोऽअस्मभ्यर्ठं ० शिवोभं
 व ॥ २० ॥ नमस्ते । अस्तुव्विद्युतेनमस्तेस्त
 नयिलवे ॥ नमस्तेभगवन्नस्तुयतुहस्वः सुमी
 हसे ॥ २१ ॥ यतोयतहसुमीहसेततोऽअभं
 यङ्कुरु ॥ शन्नः कुरुप्रजाभ्योभयन्नहपशु

बभ्यः ॥ २२ ॥ सुमित्रियानुऽप्रापुऽओषधयः
 सन्तु दुर्मित्रियास्तस्मै सन्तु प्रोस्मान्द्वेष्टि
 यञ्च ब्रुयन्दिदुष्महः ॥ २३ ॥ तच्चक्षुर्देवहित
 म्पुरस्ताच्छुक्कमुच्चरत् ॥ पश्येमशरदः श
 तज्जीवेमशरदः शत६ शृणुयामशरदः शत
 म्प्रब्रवामशरदः शतमदीनाः स्यामशरदः
 शतम्भूयश्च शरदः सुतात् ॥ २४ ॥

:- इति शान्त्यध्यायः :-

❀ अथ शान्तिमन्त्राः ❀

रुद्रा०

६३

ॐ स्वास्तिनुऽइन्द्रोवृद्धश्चावाहंस्वस्तिनः
 पषाव्विश्ववेदाह ॥ स्वस्तिनस्तादुर्योऽअरिष्टने
 मिहंस्वस्तिनोबृहस्पतिर्दधातु ॥ १ ॥ पयः
 पृथिव्याम्पयुऽओषधीषुपयोदिभ्युन्तरिक्षेप
 योधाह ॥ पयस्वतीहंप्रदिशः सन्तमह्यमा ॥ २ ॥
 विष्णोःराटमासि विष्णोःश्नत्रैस्तथो वि
 षणोःसूरसि विष्णोर्ध्रुवोऽसि ॥ वृषणावम

३८६

९३

सिद्धिष्णवेत्वा ॥३॥ अग्निर्देवताद्वातो देव
 तासूर्यो देवता चन्द्रमा देवता वासवो देवता रु
 द्रा देवता इत्या देवता मरुतो देवता विश्वे देवा
 देवता बृहस्पतिर्देवतेन्द्रो देवता वरुणो देवता
 ॥ ४ ॥ सद्योजातं प्रपद्यामि सद्योजाताय वै
 नमो नमः । भवे भवे नातिभवे भवस्वमां भवे
 द्भवाय नमः ॥५॥ वामदेवाय नमो ज्येष्ठाय
 नमः श्रेष्ठाय नमो रुद्राय नमः कालाय नमः

कलविकरणाय नमो बलविकरणाय नमो
 बलाय नमो बलप्रथ नाय नमः सर्वभूतदम
 नाय नमो मनोन्मनाय नमः ॥ ६ ॥ अघो
 रेभ्योऽथ घोरेभ्यो घोरघोरतरेभ्यः ॥ सर्वेभ्यः
 सर्वशर्वेभ्यो नमस्ते अस्तु रुद्ररूपेभ्यः ॥ ७ ॥
 तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि ।
 तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् ॥ ८ ॥ ईशानः सर्व
 विद्यानामीश्वरः सर्वभूतानां ब्रह्माधिप

तिर्ब्रह्मणोधिपतिर्ब्रह्मा शिवो मे अस्तु सदा
 शिवोम् ॥ ९ ॥ ॐ शिवो नामासि स्वधिति
 स्तेपितानमस्तेऽस्तु मामाहि षी ६ ॥ नि
 वर्त्तयाम्यायुषे न्नाद्याय प्रजननाय रायस्पोषा
 य सुप्रजास्त्वाय सुवीर्याय ॥ १० ॥ विश्वा
 नि देवसवितर्दुर्दुरितानि परासुव ॥ यद्भुङ्क्षन्त
 न्नुऽआसुव ॥ ११ ॥ द्यौर्ऽशान्तिरन्तरिक्षं शा
 न्तिः पृथिवी शान्तिरापः शान्तिरोपधयः

शान्तिः ॥ वनस्पतयः शान्तिर्विश्वे देवाः शान्तिर्ब्रह्म शान्तिः सर्वं शान्तिः शान्तिरेव शान्तिः सामा शान्तिरेधि ॥ १२ ॥

अनेन रुद्राभिषेकर्मणा भवानीशङ्करः प्रीयतां न मम इति ।

* अथ शान्तिसारोक्तपार्थिवपूजनम् *

कपूर्गौरं करुणावतारं संसारसारं भुजगेन्द्रहारम् । सदा वसन्तं
हृदयारविन्दे भवं भवानीसहितं नमामि ॥ वन्दे महेशं सुरसिद्धसेवितं
भक्तः सदा पूजितपादपद्मम् । ब्रह्मेन्द्रविष्णुप्रमुखैश्च वन्दितं ध्यायेत्सदा
कामदुग्धं प्रसन्नम् ॥ कर्ता प्राङ्मुख उपविश्य देशकालौ संकीर्त्य—
‘अमुककामः पार्थिवपूजां करिष्ये’ इति सङ्कल्प्य ॐ हराय नमः—
इति मृदाहरणम् । ॐ महेश्वराय नमः—इति संघट्टनम् । ॐ शूलपाणये
नमः—प्रतिष्ठापनम् । ॐ पिनाकिने नमः—आवाहनम् । ध्यायेन्नित्यं
महेशं रजतगिरिनिभं चारुचन्द्रावतंसं रत्नाकल्पोज्ज्वलाङ्ग परशुमृगवरा-

भातिहस्तं प्रसन्नम् । पद्मासीनं समन्तात्स्तुतममरगणैर्व्याघ्रकृत्तिवसानं
 विश्वाद्यं विश्ववन्द्यं निखिलभयहरं पञ्चवक्त्रं त्रिनेत्रम् ॥ इति ध्यात्वा
 ॐ शिवाय नमः--इति मन्त्रेण पाद्यार्घ्याचमनीयानि समर्पयेत् । ततः--
 ॐ पशुपतये नमः--इति स्नानम् । ॐ शिवाय नमः--इति वस्त्रयज्ञोप-
 वीतगन्धालङ्कारपुष्पधूपदीपनैवेद्यफलताम्बूलानि दत्त्वा ॐ क्षितिमूर्तये
 नमः १ ॐ भवाय जलमूर्तये नमः २ ॐ रुद्रायाग्निमूर्तये नमः ३
 ॐ उग्राय वायुमूर्तये नमः ४ ॐ भीमायाकाश मूर्तयेनमः ५ ॐ
 पशुपतये नमः ६ ॐ यजमानमूर्तये नमः ७ ॐ महादेवाय सोममूर्तये
 नमः ८ ॐ ईशानाय ईशमूर्तये नमः ९ इति पूर्वादिक्रमेणाक्षतादिना
 मूर्तीनां पूजनं कार्यम् । ततः-- ॐ महादेवाय नमः--इति
 क्षमापनम् ।

शिवनारदसंवादे-पितृणां मुक्तये लिङ्गं पूज्यं रजतसम्भवम् । हैमजं सत्यलोकस्य
प्राप्तये पूजयेत्पुमान् ॥ पूजयेत्ताम्रजं लिङ्गं पुष्टिकामो हि मानवः ।

मत्स्यसूक्ते—ताम्रलिङ्गं कलौ नार्चेद् रैत्यस्य सीसकस्य च । रक्तचन्दनलिङ्गं च
शंखकांस्यायसं तथा ॥ तुष्टिकामस्तु सततं लिङ्गं पितृकसम्भवम् । कीर्तिकामोयजेन्नित्यं
लिङ्गं कांस्यसमुद्भवम् ॥ शत्रुमारणकामस्तु लिङ्गं लोहमयं सदा । सदा सीसमयं लिङ्गमा
युष्कामोऽर्चयेन्नरः ॥ विशेषाच्छैलजं भुक्त्यै भुक्तये चानुसङ्गतः । पार्थिवं भुक्तये शस्तं
मुक्तये चानुसङ्गतः ॥ एवं वै दारुजं ज्ञेयं चिन्हलिङ्गं तथा पुनः । स्थिरालक्ष्मीप्रदं ज्ञेयं
हैमं राज्यप्रदं च सत् । पुत्रवृद्धिकरं ताम्रं रङ्गमायुः प्रवर्धनम् ॥

लक्षणसमुच्चये—स्थिरालक्ष्मीप्रदं हैमं राजतं चैव राज्यहम् । प्रजावृद्धिकरं राज्ञं
ताम्रमायुप्रवर्द्धनम् ॥ विद्वेषकारकं कांस्यं रीतिजं शत्रुनाशनम् । रोगघ्नं सैसकं लिङ्गमायसं
शत्रुनाशनम् ॥ अष्टलौहमयं लिङ्गं कुष्ठरोगक्षयावहम् । त्रिलौहसंभवं लिङ्गं विज्ञानं
प्रति सिद्धिदम् ॥

लिङ्गपुराणे— श्रीप्रदं वज्रदं लिङ्गं शिलाजं सर्वसिद्धिदम् ॥ धातुजं धनदं
साक्षादासजं भोगसिद्धिदम् ॥

रुद्रा०
१०१
अन्यत्र—गन्धपुष्पमयं लिङ्गं तथान्नादिविनिर्मितम् ॥ कस्तूरी संभवं लिङ्गं
धनाकाङ्क्षी प्रपूजयेत् ॥ लिङ्गं गोरोचनोत्थं च रूपकामस्तु पूजयेत् । कान्तिकामस्तु
सततं लिङ्गं कुंकुमसंभवम् ॥ श्वेतागुरुसमुद्भूतं महाबुद्धिविवर्द्धनम् । चारणाशक्तिदं
लिङ्गं कृष्णागुरुसमुद्भवम् ॥

पद्मपुराणे—पारदं च महाभूत्यै सौभाग्याय च मौक्तिकम् । चन्द्रकान्तं मृत्यु-
जित्स्याद्दाटकं सर्वकामदम् ॥

मातृकाभेदतन्त्रे—पाषाणे शिवपूजायां द्विगुणं फलमीरितम् । स्वर्णलिङ्गे च
पूजायां शत्रूणां नाशनं मतम् ॥ सर्वसिद्धीश्वरोराप्येफलं तस्माच्चतुर्गुणम् । ताम्रपुष्टिं
विजानीयात्कांस्ये च धनसञ्चयम् ॥ पारदं परमेशानि ब्रह्मविष्णुशिवात्मकम् । यो-
जेत्पारदं लिङ्गं स एव शम्भुमुख्यदः ॥ स एव धन्यो देवेशि स ज्ञानी स तु तत्त्ववित् ।
स ब्रह्मवेत्ता स धनी स राजा सुविपूजितः । स एव शिवसर्वद्विपूजनीयः साधकोत्तमः ॥

गङ्गायां च लङ्गुणं लाक्षायां रोगवान्भवेत् । स्फाटिकं सर्वसिद्धिः स्यात्तथा मारकते
 प्रिये ॥ लौहलिङ्गे रिपोर्नाशं कामदं भस्मलिङ्गके ॥ वालुकायां काम्यसिद्धिर्गोमये रिपु-
 हिंसनम् ॥ शिवस्य पूजनाद्देवो चतुर्वर्गाधिरो भवेत् । अष्टैश्वर्ययुतो मर्त्याः शंभुनाथस्य
 पूजनात् ॥ स्वयं नारायणः प्रोक्तो यदि शम्भुं प्रपूजयेत् । स्वर्गं मर्त्ये च पाताले ये
 देवाः संस्थिताः सदा ॥ तेषां पूजा भवेद्देवि शंभुनाथस्य पूजनात् ।

महानिर्माणतन्त्रे—अथ प्रदोषसमये गौरीशंकर जनात् । भाष्करार्घ्यं प्रदानाच्च
 दम्पत्योःशोधनं भवेत् ॥ यावच्चन्द्रश्च सूर्यश्च यावत्पृथ्वी च सागराः । तावदत्र महादेव
 स्थिरो भव नमोऽस्तु ते ॥ मन्त्रेणानेन सुदृढं कारयित्वा सदा शिवम् ॥ गृहेऽस्मिन्
 करुणासिन्धो स्थापितोऽसि मया प्रभो । प्रसीद भगवन् शंभो सर्वकारणकारण ॥ याव-
 त्ससागरा पृथ्वी यावत् शशिदिवाकरौ । तावदस्मिन् गृहे तिष्ठ नमस्ते परमेश्वर ॥
 विधिहीनं क्रियाहीनं भक्तिहीनं यदर्चितम् । सम्पूर्णमस्तु तत्सर्वं त्वत्प्रसादादुमापते ॥
 यावच्चन्द्रस्य सूर्यश्च यावत्पृथ्वी च सागराः । तन्मे कीर्तिरतुला लोके तिष्ठतु सर्वदा ।
 स्यावरं शिवलिङ्गं तु न कदापि विचिन्तयेत् । एकादशवर्षावाथ द्विगुणं देवार्चयेत्

द्विनद्वये तद् द्विगुणं तद्वैगुण्यां दिनत्रये ॥ ततः षण्मासपर्यन्तं यदि पूजा न संभवेत् ।
 तदाष्टकशैर्देवं स्नापयित्वा यजेत्सुधीः ॥ षण्मासात्परतो देवं प्राक्संस्कारविधानतः ।
 पुनः सुसंस्कृतं कृत्वा पूजयेत्साधकाप्रणी ॥ खण्डितं स्फुटितं व्यंगं संस्पृष्टं कुष्ठरोगिणा
 पतितदुष्टभूम्यादौ न देवं पूजयेद् बुधः । हीनांगं स्फुटितं भग्नं देवं तोये विसर्जयेत् ।
 स्पर्शादिदोषदुष्टं तु संस्कृत्य पुनरर्चयेत् ॥ महापीठेऽनादिलिङ्गे सर्वदोषविवर्जिते ।
 सर्वदा पूजयेत्तत्र स्वं स्वभिष्टं सुखाप्तये

पूजायां विशेषः—मातृकाभेदतन्त्रे द्वादशपटले—पुष्पगन्धं जलं द्रव्यां लिङ्गोपरि
 योजयेत् । लिङ्गमध्ये महाबहिः सैव रुद्रः प्रकीर्तितः ॥ रुद्रोपरि क्षिपेद् यत्तु तदेव
 भस्मतां गतः । कुशाग्रमानं यत्तोयं तत्तोयेन यजेद् यदि । सत्यां सत्यां हि गिरिजेतज्जलं
 सागरोपमम् ॥ पुष्पश्च मेरुसदृशं लिङ्गोपरि नियोजनात् । लिङ्गस्य मस्तके देवि यदन्न
 प रतिष्ठति ॥ तदन्नस्य च दानेन क्षितिदानफलं लभेत् । एकेन तण्डुलेनैव यदि लिङ्गं
 प्रपूजयेत् । ब्रह्माण्डपात्रसंपूर्णमन्नदानफलं लभेत् । एकया दूर्वया वापि योऽर्चयेच्छिव-
 लिङ्गकम् ॥ सर्वदेवस्य श्रीर्षेत् चार्घदानफलं लभेत् । सामान्यतोयमानीय यदि

स्नायात् महेश्वरम् ॥ सार्द्धत्रिकोटितीर्थस्य स्नानस्य फलभागभवेत् ।

यन्त्रमूर्तिद्वये विचारः—यदि मूर्तिं प्रकुर्यात् तत्र यन्त्रं न कारयेत् । यदिकुर्यात् मोहेन यजेद्द्वारद्वयं प्रिये ॥ द्विगुणं पूजनं तत्र द्विगुणं बलिदानकम् । द्विगुणं प्रजपेन्मन्त्रं द्विगुणं होमयेत्सुधीः ॥ अन्यथा विफला पूजा विफलं बलिदानकम् । सर्वं हि विफलं यस्मात्तस्माद् यन्त्रं न कारयेत् ।

—:अर्चनाद्यकरणो दोषः—

शिवरहस्ये—शिवलिंगभनभ्यर्च यो भुङ्क्ते भोहसङ्गतः । स याति नरकं घोरं यावदाचन्द्रतारकम् ॥ लिङ्गार्चनं विहीनस्य समस्ता निष्फलाक्रिया । ततः सर्वार्थसिध्यर्थं लिङ्गपूजा विधीयते ॥

ईशानसंहितायाम्—यस्य नास्ति गृहे नित्यं शिवलिङ्गार्चनं शिवे । तद् गृहं चण्डि चाण्डाल गृहमेव न संशयः ॥

रुद्राक्षधारणम्—स्नानं दानं जपं हामं वश्वदेवसुरार्चनं । प्रायश्चित्तं तथा श्राद्धे

दीक्षाकाले विशेषतः ॥ अरुद्राक्षधरो भूत्वा यत्किञ्चित्कर्मवैदिकम् । कुर्याद्विप्रस्तु
यो मोहात्स च नाप्नोति तत्फलम् ॥

रुद्रा०

—:लिङ्गादिविचारः—

१०५

सूतसंहितायाम्—सप्तावृत्य तुलारुढं वृद्धिमेति न हीयते । बाणलिङ्गमितिख्यातं
शेषं नार्मदमुच्यते ॥ पञ्चवारं यस्यैव तुलासाम्यं न जायते । तदा बाणं समाख्यातं
शेषं पाषाणसंभवम् ॥

शिवरहस्ये—शिवप्रदक्षिणां कुर्यात्स्वयमष्टोत्तरं शतम् । सहस्रमयुतं लक्षं
कोटिमन्येन कारयेत् ॥ प्रदक्षिणात्रयं कुर्यात्तथा पञ्चादशायवा । अष्टौ द्वादश वा
कार्या ह्यधिका अपि शक्तिः । प्रातः शिवार्चने देवि दश कार्या प्रदक्षिणाः ।
मध्याह्ने द्वादशाथैका दश सायाह्नि सादरम् ॥

आवाहनविचारः—स्फाटिके रत्नजे वापि सौवर्णे राजतेऽपि वा । रसजे बाणलिङ्गे
तु नात्रावाहनमिष्यते ॥ धारया स्नापयेल्लिङ्गं जपन्मन्त्रमुपांसुना । एकवारं त्रिवारं वा
पञ्चसप्तनवापि वा ॥ एकादशमथावृत्या चमकेकादशान्वितम् । शुक्तिरथानभिदं ज्ञेयं

१०५

साक्षान्मोक्षप्रदायकम् ॥ पञ्चाक्षरेण च यत् स्नानं पञ्च ब्रह्मात्मकेन वा । प्रणवेन पतेः प्रोक्तं
श्रीरुद्रेणैव केवलम् ॥ ऋक्सामयजुराथर्वमन्त्रैश्च स्नापयेच्छिवम् ॥

मेरुतन्त्रे-आवर्तनाभिषेकं तु यः कुर्यात्प्रत्यहं नरः । तस्यैव दिनजं पा दैवजं
नाशमाप्नुयात् । रुद्रीभिरेकादशभिराद्यः रुद्रः प्रकीर्तितः । अनेन सिक्तं यैलिङ्गं तेन
पश्यन्ति भास्करिम् ॥ एकादशभिरेतैस्तु महारुद्रः प्रकीर्तितः । धनपदोऽधनानां च
महापातकनाशनः ॥ अनेन विहितो होमः सोमयागफलप्रदः । अनाधिकारी दीक्षार्या
तस्य पापत्रयङ्करः ॥ एकादश महारुद्रैरतिरुद्रः प्रकीर्तितः । अतिपापहरोऽयं स्याद्
दृष्टव्या येन निष्कृतिः ॥ विश्वासघातनं स्वामिद्रोहोऽन्यायेन दण्डनम् । कृतघ्नहा च
सामर्थ्ये शरणागतनाशनम् ॥ अतिपापानि पञ्चेति शप्ते देशे तपस्तथा । अकर्मणि
कृते यत्तदतिरुद्रा विनाशयेत् ।

धनलोभात्परार्थं यो माभिषिञ्चेति मूढधीः । स तु चाण्डालवत् ज्ञेयो
निर्धनस्सप्त जन्मसु ॥

शक्तिसंग्रहणैः एकैकान्दानेन वापि सान्निध्यैः प्रकीर्तितः । स्वयम्भूः कुसुमाख्या

तु मैत्र्यां परिकीर्तिता ॥ गुञ्जामाला तु मातृग्यां धूम्रायां खरदन्तजा । हरिद्रारुष्या तु
 वगला मुख्या माला प्रकीर्तिता ॥ दन्तोत्था नरशङ्खोत्था नारिकेलमयी तथा ।
 अनयोर्न हि भेदाऽस्ति शिवशक्त्योर्यथा प्रिये । माळिका कमलाक्षस्य महालक्ष्म्याः
 प्रकीर्तिताः । भुवनेश्याः स्फाटिका स्यात् सिद्धविद्याविधौ शिवे । गुञ्जारुष्यमालिका
 शस्ता । स्वर्णमाला सर्वसिद्ध्यै रौप्यजा सकलेष्टदा । ताम्रमाला सर्वशान्त्यै खड्गजा
 पितृमोक्षदा ॥ गजदन्तमयी माला सिद्धिदा विल्वजार्थदा । अर्कवृक्षमवा पूर्वा
 शत्रोच्चाटनकर्मणि ॥

श्वेतगुञ्जा सिद्धविद्याविधौ प्राक्ता महेश्वरि । शंखमाला वैष्णवे तु रुद्राक्षः शक्ति-
 मात्रका ॥ भद्राक्षः शरभे प्राक्तो गणेशे गजदन्तजा । त्रिपुरायां पुत्रजीवो गोविन्दे तुलसी
 मता ॥ सर्वमन्त्रे च रुद्राक्षः शक्तिमन्त्रे तु वा नहि । रत्नस्वर्णरौप्यमयी तथा
 ताम्रमयी शिवे ॥ औदुम्बरी बीजमयी वटबीजमयी तथा । पूगफलमयी माला जातो-
 फलमयी तथा ॥ मधुमत्याकर्षणार्थं वीरविद्याविधावपि । प्रवालः सूर्यमन्त्रे च
 मौक्तिकं शक्तिव्यवहारे ॥

पद्मपुराणे—कृष्णमन्त्रजपे माला वृन्दारण्यसमुद्भवा । हैमीमणिमयी माला प्रशस्ता
 कमलाजपे ॥ सरस्वत्या मन्त्रजपे रौप्या मुक्ता विनिर्मिता । प्रजापतिजपे माला
 पुत्रजीवसमुद्भवा । पुत्रकामनराणां च सदा पुत्रप्रदा तु सा । राममन्त्रजपे माला पद्म-
 बीजसमुद्भवा । धात्री फलमयी माला विष्णोः कामनया जपे । रुद्राचेन्द्राक्षभद्रा-
 चवृक्षबीजसमुद्भवा ॥ महेशानमन्त्रजपेस्वेता मालाः फलप्रदा । कुशाग्रन्थमयी शुद्धा
 गायत्री वैष्णवी जपे ॥ स्फाटिकी सर्वदेवानामथवा तरणे जपे । श्रीहरेरङ्गुलिमयी
 जपे माला द्विजन्मनाम् ॥

तन्त्रराजे—कालिका छिन्नमस्ता च त्रिपुरा वारणी तथा । एता सर्वा न
 दुष्यन्ति जपे रुद्राक्षमालया ॥

तत्रैव—रुद्राक्षैः शक्तिमन्त्रश्च मन्त्री यः प्रपूजयेत् । स दुर्गतिमवाप्नोति
 निष्फलस्तस्य तज्जपः ॥

रुद्राक्षैः सर्वकार्याणि पदमाक्षैः पुष्टिरुत्तमा । कान्तिः श्रीखण्डमणिभिर्मौक्तिकैश्चुक्ति-
 भाग्भवेत् ॥ प्रवालैर्वैश्वसिद्धिः स्यात् गुञ्जया मोहनं भवेत् । भद्राक्षमर्ग्यसम्पत्ती

रुद्राक्षै राज्यमुक्तिश्म् ॥ धनधान्यं सुतावाप्तिर्भवेद्धि पुत्रजीवकैः। अरिष्टमाला विद्धो वेवदरी
 धारणे मता ॥ मरीचैर्भीषणे माला पिचुमर्दे विनाशने । अकस्मादीप्तिता सिद्धिर्महाशङ्कर्य
 मालया ॥ दन्तारुयमालया देवि सर्वसिद्धीश्वरो भवेत् । रचिता चास्थिमणिभिः सर्व-
 शत्रुविनाशिनी ॥ खरदन्तैः शत्रुनाशो गजदन्तैर्गुरुर्भवेत् ॥ स्वयम्भूकुसुमैर्देवि सर्वविद्येश्वरो
 भवेत् । चन्दनैः कीर्तिलक्ष्मीः स्यात्तेजस्यात्कुशमालया ॥ तुलस्या मोक्षमाप्नोति लोहैर्मा-
 रणमादिशेत् । ताम्रः शान्तिर्लोहरीष्यैः सर्वसौख्यं फलं भवेत् ॥ सौवर्णे राजलक्ष्मीः स्यात्
 सर्वास्थिमालया रिपून् । औदुम्बरैर्भूतनाशः प्लक्षैदारिद्र्यनाशनम् ॥ वटबीजैर्यक्षिणी
 स्यात्कपदिभिर्महोदयः । शिवशक्तिमयी माला रुद्राक्षस्फाटिकैर्युता ॥ रुद्राक्षस्वर्णसंयुक्ता
 माला हरिहरात्मिका ॥ रुद्राक्षराप्यसंयुक्ता माला विधिशिवात्मिका । शक्तिस्त्रीमन्त्रजप्येषु
 रुद्राक्षैर्न दिवा जपेत् । कुण्डलीमालिका देवि भैरव्यां परिकीर्तिता ।

कौलोवतीनिर्णये—इन्द्राक्षैश्च महासिद्धिं तनुते मालिका सदा । गुञ्जायाः सर्वसिद्धिः
 स्याद् बिल्वकाष्ठेन सिद्धिदा ॥ रक्तेन चन्दनस्यापि बालामालां प्रकल्पयेत् । दन्तेन कालि-
 कायास्तु गजदन्तेन मेरुणा ॥ उग्रतराजप शस्ता महाशिवस्य मालिका ।

शक्तिरंगमन्त्रे — अन्नस्य देवतालक्ष्मी वैष्णवे तु प्रजापतिः । सुवर्णं वह्निदैवत्यं
रजतं चन्द्रदैवतम् ॥ होरकं वारुणं ज्ञेयं रसानां पृथिवी स्मृता । जलस्य वरुणो देवो
वीर्याणां वारुणेश्वरी । कृशरस्य रमा देवो परमान्नस्य कालिका । घृतदीपे महाविष्णु-
स्तिलदीपे वनस्पतिः ॥ गन्धर्वश्च तथा धूपे घृतं सूर्याग्निदैवतम् । मधुनै वारुणं ज्ञेयं
दधिक्षीरं महेश्वरः ॥ वानस्पत्यं महापुष्पं वैष्णवो गन्ध ईरितः । मालायां च दुर्गा
सर्वं देवीमयं च वा ॥ प्रतिमां पूजयेत् ज्ञात्वा नान्यथा सिद्धिराथकृत् ।

❀ इति ❀

— ० — ० —

-:हमारे यहाँ की प्रकाशित पुस्तकें:-

१११

निर्णय सिन्धु भाषा टीका
सम्पूर्ण ८०)

श्रीमद्भागवत भाषा टीका बारहों
स्कन्ध सम्पूर्ण साँची ६०)

[टीकाकार-पं० दौलतराम गौड]

श्रीमद्देवीभागवत भाषा टीका
बारहोंस्कन्ध ८०)

ताजिक नीलाकण्ठी भाषा टीका १२)

ग्रहशान्ति प्रयोग भाषा टीका १६)

दुर्गापाठ-मूल मोटा अक्षर सजिल्द ६)

दुर्गापाठ प्रयोग विधि सहित नया

भाषा टीका ग्लेज ६)

वैशाख माहात्म्य भाषा टीका ३)

वाल्मीकीय रामायण सुन्दर

काण्ड गुटका मूल ४)

विवाहपद्धति भाषा टीका २)

दुर्गापाठ ६४ पेजी सजिल्द १)३५

महाभारत भाषा-टीका सबलसिंह चौहान

कृत अठारहों पवें ग्लेज ५०)

मनुस्मृति भाषा टीका १२)

भृगुसंहिता फलितसर्वाङ्ग दर्शन भाषा २०)

सांख्यिक दर्शन भाषा २)

१११

श्राद्धविवेक अर्थात् श्राद्ध संग्रह अथवा श्रापद्धति भाषा टीका	१८)
श्रीसूक्त भाषा टीका	१)५०
गीतगोविन्द भाषा टीका	२)
गृहरत्न भूषण-वस्तुसंग्रह	२)
कर्मविपाक भाषा टीका	१०)
सामुद्रिक रहस्य	८)
ज्योतिषसार भाषा टीका	१०)
हितोपदेशमित्र लाभ	२)

होड़ाचक्र भाषा टीका बड़ा	४)
शिव स्वरोदय भाषा टीका	२)
श्रावणमास माहात्म्य भाषा टीका	८)
मानसागरी भाषा टीका	२०)
लघुकौमुदी नया संस्करण	२)
कार्तिक माहात्म्य भाषा टीका	६)
बूटी प्रचार वैद्यक सचित्र	६)

—:हर प्रकार की पुस्तक मिलने का पता:—

ठाकुर प्रसाद एण्ड सन्स बुकसेलर

राजादरवाजा, वाराणसी-२२१००१

CC-0 Pt. Chakradhar Joshi and Sons, Dev Prayag. Digitized by eGangotri

मुद्रक—वाम्बे मुद्रण, वाराणसी ।

1. ... ..
 2. ... ..
 3. ... ..
 4. ... ..
 5. ... ..
 6. ... ..
 7. ... ..
 8. ... ..
 9. ... ..
 10. ... ..
 11. ... ..
 12. ... ..
 13. ... ..
 14. ... ..
 15. ... ..
 16. ... ..
 17. ... ..
 18. ... ..
 19. ... ..
 20. ... ..
 21. ... ..
 22. ... ..
 23. ... ..
 24. ... ..
 25. ... ..
 26. ... ..
 27. ... ..
 28. ... ..
 29. ... ..
 30. ... ..
 31. ... ..
 32. ... ..
 33. ... ..
 34. ... ..
 35. ... ..
 36. ... ..
 37. ... ..
 38. ... ..
 39. ... ..
 40. ... ..
 41. ... ..
 42. ... ..
 43. ... ..
 44. ... ..
 45. ... ..
 46. ... ..
 47. ... ..
 48. ... ..
 49. ... ..
 50. ... ..
 51. ... ..
 52. ... ..
 53. ... ..
 54. ... ..
 55. ... ..
 56. ... ..
 57. ... ..
 58. ... ..
 59. ... ..
 60. ... ..
 61. ... ..
 62. ... ..
 63. ... ..
 64. ... ..
 65. ... ..
 66. ... ..
 67. ... ..
 68. ... ..
 69. ... ..
 70. ... ..
 71. ... ..
 72. ... ..
 73. ... ..
 74. ... ..
 75. ... ..
 76. ... ..
 77. ... ..
 78. ... ..
 79. ... ..
 80. ... ..
 81. ... ..
 82. ... ..
 83. ... ..
 84. ... ..
 85. ... ..
 86. ... ..
 87. ... ..
 88. ... ..
 89. ... ..
 90. ... ..
 91. ... ..
 92. ... ..
 93. ... ..
 94. ... ..
 95. ... ..
 96. ... ..
 97. ... ..
 98. ... ..
 99. ... ..
 100. ... ..

हमारे यहाँ की नीचे लिखी धार्मिक पुस्तकें मँगवें

निर्णयसिन्धु भाषाटीका

धर्म—शास्त्र का सबसे बड़ा महान् ग्रन्थ जिसकी अतीतकाल से हमारे विद्वान् व सर्वसाधारण जन प्रतीक्षा कर रहे थे । जिस ग्रन्थ में प्रत्येक इत, पदं, श्लोकार व फल आदि का निर्णय रहता है । आज़ही मँगालें मूल्य ६०) रुपया डाक व्यय प्रतिरिक्त यही पुरतक २ खण्डों में अलग-अलग जो है मूल्य ३२) व ३०)

वेदाङ्ग माहात्म्य भा. टी. ६) अग्न चन्द्रिका भा. टी. १)

आबकुतूहल भा. टी. ६) शुक्लश्रुतवेदसंहिता ग्लेज १६)

ओपञ्चरतन विवाह पद्धति १) ज्योतिषसार भा. टी. १०)

विवाह पद्धति भाषा २)५० बृहद् स्तोत्र रत्नाकर बड़ा १०) शिवदत्त मिश्र १२)

मानसागरी भा. टी. ग्लेज १८)

ताजिक नीलकण्ठी भा. टी. १२)

कातिक माहात्म्य भा. टी. ६)

जातकाभरण भा. टी. १२)

कर्मविपाक भा. टी. १०)

घाघमहुरी की कहावतें ४)

शाणक्यनीति दर्पण भा.टी. २)५०

गीता श्रीधरी टीका १)

शीघ्रबोध भाषा टीका २)५०

रमल दिवाकर भाषा टीका १२)

प्रेतमंजरी भा. टी. सहिष १)

होडाचक्र बड़ा ४)

पता—ठाकुरप्रसाद एण्ड मन्स बुक्सलर, राजादरवाजा, वाराणसी

CC-0 Pt. Chakradhar Joshi and Sons, Dev Prayag. Digitized by eGangotri

स्वतन्त्र भारत प्रेस, वाराणसी